

Bruxelles, 18. svibnja 2018.
(OR. en)

8110/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0108 (COD)**

JAI 323
COPEN 104
CYBER 66
DROIPEN 53
JAIEX 27
ENFOPOL 171
TELECOM 94
DAPIX 106
EJUSTICE 27
MI 269
IA 101
CODEC 577

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	18. svibnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 225 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 225 final.

Priloženo: COM(2018) 225 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.4.2018.
COM(2018) 225 final

2018/0108 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih
dokaza u kaznenim stvarima**

{SWD(2018) 118 final} - {SWD(2018) 119 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U današnje vrijeme je uporaba društvenih medija, elektroničke pošte preko interneta (*webmaila*), usluga za razmjenu poruka i aplikacija postala uobičajena za komunikaciju, rad, druženje i prikupljanje informacija u mnogim dijelovima svijeta. Te usluge povezuju milijune korisnika. One stvaraju znatne koristi za gospodarsku i društvenu dobrobit diljem Unije i izvan nje. Međutim, mogu se i zloupotrijebiti kao alati za počinjenje kaznenih djela ili njihovo olakšavanje, uključujući za počinjenje teških kaznenih djela poput terorističkih napada. Kad se to dogodi, te usluge i aplikacije često su jedino mjesto gdje istražitelji mogu pronaći naznake koje im mogu pomoći da utvrde tko je počinio kazneno djelo i prikupiti dokaze koji se mogu upotrijebiti na sudu.

S obzirom na bezgraničnu prirodu interneta, takve usluge mogu se pružati iz bilo kojeg dijela svijeta i nisu im nužno potrebni fizička infrastruktura, sjedište ili zaposlenici u državi članici u kojoj se pružaju usluge ili na cijelom unutarnjem tržištu. Nije im potrebna ni posebna lokacija za pohranjivanje podataka, koju pružatelj usluge često bira na temelju legitimnih osnova kao što su sigurnost podataka, ekonomije razmjera i brzina pristupa. Stoga, zbog sve većeg broja kaznenih predmeta povezanih sa svim vrstama kaznenih djela¹, države članice moraju imati pristup podacima koji bi se mogli upotrijebiti kao dokazi i koji se pohranjuju izvan njihove zemlje i/ili koje pohranjuju pružatelji usluga u drugim državama članicama ili u trećim zemljama.

Mehanizmi za suradnju između zemalja u slučajevima kad se dokaz ili pružatelj usluge nalaze negdje drugdje razvijeni su prije nekoliko desetljeća². Unatoč redovnim reformama, ti mehanizmi suradnje izloženi su sve većem pritisku zbog rastuće potrebe za pravodobnim prekograničnim pristupom elektroničkim dokazima. Zbog toga je niz država članica i trećih zemalja odlučio proširiti svoje nacionalne alate. Tako nastala rascjepkanost dovodi do pravne nesigurnosti i proturječnih obveza te se javljaju pitanja o zaštiti temeljnih prava i postupovnim zaštitnim mjerama u pogledu osoba na koje se odnose takvi zahtjevi.

Vijeće je 2016. pozvalo na poduzimanje konkretnih mjera utemeljenih na zajedničkom pristupu EU-a u cilju povećanja učinkovitosti uzajamne pravne pomoći, u cilju poboljšanja suradnje između tijela država članica i pružatelja usluga sa sjedištem u državama izvan EU-a i u cilju predlaganja rješenja za problem utvrđivanja i provedbe nadležnosti³ u kiberprostoru⁴. Europski parlament na sličan je način istaknuo izazove koje trenutačno rascjepkani pravni okvir može uzrokovati pružateljima usluga koji žele ispuniti zahtjeve za provedbu zakona i pozvao je na stvaranje europskog pravnog okvira, koji će uključivati zaštitne mjere za prava i slobode svih uključenih osoba⁵.

¹ Vidjeti odjeljke 2.1.1. i 2.3. Procjene učinka.

² U Uniji su to mehanizmi za uzajamno priznavanje koji se sada temelje na Direktivi o europskom istražnom nalogu; s trećim zemljama to su mehanizmi za uzajamnu pravnu pomoć.

³ U ovom dokumentu pojam „provedbena nadležnost” odnosi se na nadležnost mjerodavnih tijela za poduzimanje istražne mjere.

⁴ [Zaključci Vijeća Europske unije o unapređenju kaznenog prava u kiberprostoru, ST9579/16.](#)

⁵ [P8_TA\(2017\)0366.](#)

Ovaj prijedlog usmjeren je na posebni problem koji nastaje zbog nestalne prirode elektroničkih dokaza i njegove međunarodne dimenzije. Njime se mehanizmi suradnje nastoje prilagoditi digitalnom dobu na način da se sudstvu i tijelima kaznenog progona daju alati za rad s današnjim načinima komunikacije između zločinaca i za suzbijanje modernih oblika kriminaliteta. Takvi alati moraju podlijegati snažnim mehanizmima zaštite temeljnih prava. Ovim prijedlogom nastoji se poboljšati pravna sigurnost za nadležna tijela, pružatelje usluga i uključene osobe i održati visok stupanj zahtjeva za provedbu zakona, čime se osiguravaju zaštita temeljnih prava, transparentnost i odgovornost. Njime se ubrzava i postupak osiguravanja i pribavljanja elektroničkih dokaza koje pohranjuju i/ili drže pružatelji usluga s poslovnim nastanom u drugoj državi. Ovaj instrument postojat će zajedno s trenutačnim instrumentima za pravosudnu suradnju koji su još uvijek relevantni i nadležna tijela ih mogu, prema potrebi, upotrebljavati. Komisija istodobno radi na jačanju postojećih mehanizama pravosudne suradnje s pomoću mjera kao što su stvaranje sigurne platforme za brzu razmjenu zahtjeva između pravosudnih tijela u EU-u i ulaganje 1 milijun EUR za osposobljavanje stručnjaka iz svih država članica EU-a u području uzajamne pravne pomoći i suradnje, s posebnim naglaskom na Sjedinjene Američke Države kao treću zemlju koja zaprima najveći broj zahtjeva od EU-a⁶.

Za dostavu i izvršenje naloga u okviru ovog instrumenta nadležna tijela trebala bi se oslanjati na pravne zastupnike koje su imenovali pružatelji usluga. Komisija danas predstavlja prijedlog kojim će osigurati učinkovito imenovanje takvih pravnih zastupnika. Ona osigurava zajedničko rješenje za cijeli EU za upućivanje pravnih naloga pružateljima usluga posredstvom pravnog zastupnika.

- **Dosljednost s postojećim pravnim okvirom u tom području politike i s Konvencijom Vijeća Europe iz Budimpešte**

Trenutačni pravni okvir EU-a sastoji se od mehanizama Unije za suradnju u kaznenim stvarima, kao što su Direktiva 2014/41/EU o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima⁷ (Direktiva o EIN-u), Konvencija o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama Europske unije⁸, Odluka Vijeća 2002/187/PUP o osnivanju Eurojusta⁹, Uredba (EU) 2016/794 o Europolu¹⁰, Okvirna odluka Vijeća 2002/465/PUP o zajedničkim istražnim timovima¹¹ i od bilateralnih sporazuma između Unije i država izvan

⁶ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/docs/pages/20170522_non-paper_electronic_evidence_en.pdf

⁷ [Direktiva 2014/41/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima, SL L 130, 1.5.2014., str.1.

⁸ [Akt Vijeća od 29. svibnja 2000.](#) kojim se u skladu s člankom 34. Ugovora o Europskoj uniji donosi Konvencija o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama Europske unije.

⁹ [Odluka Vijeća 2002/187/PUP](#) od 28. veljače 2002. kojom se osniva Eurojust s ciljem jačanja borbe protiv teških kaznenih djela. Komisija je 2013. donijela [prijedlog Uredbe](#) o reformi Eurojusta (Prijedlog Uredbe o Agenciji Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust), COM/2013/0535 final).

¹⁰ [Uredba \(EU\) 2016/794](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP.

¹¹ [Okvirna odluka Vijeća 2002/465/PUP](#) od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima.

EU-a, kao što su Sporazum o uzajamnoj pravnoj pomoći („MLA”) između EU-a i SAD-a¹² i Sporazum o uzajamnoj pravnoj pomoći između EU-a i Japana¹³.

Prijedlogom, kojim se uvode europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje, olakšava se pribavljanje i prikupljanje elektroničkih dokaza za kaznene postupke koje pohranjuju ili drže pružatelji usluga u drugoj državi. Direktivom o Europskom istražnom nalogu (EIN), kojom je u velikoj mjeri zamijenjena Konvencija o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima, obuhvaćene su sve istražne mjere¹⁴. To uključuje pristup elektroničkim dokazima, ali Direktiva o EIN-u ne sadržava posebne odredbe o toj vrsti dokaza¹⁵. Novim instrumentom neće se zamijeniti EIN za pribavljanje elektroničkih dokaza već se osigurava dodatni alat za nadležna tijela. U nekim situacijama, na primjer, kad u državi članici izvršenja treba provesti nekoliko istražnih mjera, javna tijela mogu davati prednost EIN-u. Izrada novog instrumenta za elektroničke dokaze bolje je rješenje od izmjene Direktive o EIN-u zbog posebnih izazova povezanih s pribavljanjem elektroničkih dokaza koji ne utječu na druge istražne mjere obuhvaćene Direktivom o EIN-u.

Kako bi se olakšalo prekogranično prikupljanje elektroničkih dokaza, novi instrument temeljit će se na načelima uzajamnog priznavanja. Nadležno tijelo u zemlji u kojoj se nalazi adresat naloga neće izravno sudjelovati u dostavi i izvršenju naloga, osim u slučaju neispunjenja jer će tada biti potrebno izvršenje i umiješat će se nadležno tijelo države u kojoj se nalazi zastupnik. Stoga instrument zahtijeva niz strogih zaštitnih mjera i odredbi, kao što je ovjeravanje pravosudnog tijela u svakom pojedinom predmetu. Na primjer, europski nalozi za dostavljanje koji se odnose na dostavljanje podataka o transakciji ili sadržaju (za razliku od podataka o pretplatniku i pristupu) mogu se izdavati samo za kaznena djela koja su u državi izdavateljici kažnjiva maksimalnom zatvorskom kaznom od najmanje 3 godine ili za posebna kaznena djela povezana s terorizmom koja ovise o kibersustavima i koja kibersustavi olakšavaju, kako je navedeno u prijedlogu.

Osobi podaci obuhvaćeni ovim prijedlogom zaštićeni su i mogu se obrađivati samo u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR)¹⁶ i Direktivom o zaštiti podataka za policiju i tijela kaznenog pravosuđa (Direktiva o zaštiti podataka za potrebe kaznenog progona)¹⁷. Opća uredba o zaštiti podataka stupit će na snagu 25. svibnja 2018., a Direktivu o zaštiti podataka za potrebe kaznenog progona države članice moraju prenijeti do 6. svibnja 2018.

Konvencijom Vijeća Europe o kibernetičkom kriminalu iz Budimpešte (CETS br.), koju je ratificirala većina država članica EU-a, uspostavljaju se međunarodni mehanizmi za suradnju

¹² [Odluka Vijeća 2009/820/ZVSP](#) od 23. listopada 2009. o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o izručenju između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država te Sporazuma o uzajamnoj pravnoj pomoći između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država.

¹³ [Odluka Vijeća 2010/616/EU](#) od 7. listopada 2010. o sklapanju Sporazuma između Europske unije i Japana o međusobnom pružanju pravne pomoći u kaznenim stvarima.

¹⁴ Osim zajedničkih istražnih timova (vidjeti članak 3. Direktive o EIN-u); u Direktivi o EIN-u ne sudjeluju sve države članice (Irska, Danska).

¹⁵ Osim upućivanja na identifikaciju osobe koja ima IP adresu iz članka 10. stavka 2. točke (e) za što se nije moguće pozvati na dvojnu kažnjivost kao osnove za priznavanje i izvršenje zahtjeva.

¹⁶ [Uredba \(EU\) 2016/679](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ.

¹⁷ [Direktiva \(EU\) 2016/680](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP.

u borbi protiv kiberkriminala¹⁸. Konvencija obuhvaća kaznena djela počinjena internetom i drugim računalnim mrežama. Njome se zahtijeva od stranaka da uspostave ovlasti i postupke za pribavljanje elektroničkih dokaza i pružanje uzajamne pravne pomoći, koja nije ograničena na kiberkriminal. Konvencijom se posebno zahtijeva od stranaka da uspostave naloge za dostavljanje u cilju pribavljanja računalnih podataka od pružatelja usluga na njihovu državnom području i podataka o pretplatnicima od pružatelja usluga na njihovu državnom području. Nadalje, u Konvenciji su predviđeni nalozi za čuvanje u slučajevima kad postoji razlog vjerovati da su računalni podaci posebno osjetljivi na gubitak ili izmjenu. Dodatna pitanja javljaju se u pogledu dostave i izvršivosti nacionalnih naloga za dostavu u odnosu na pružatelje s poslovnim nastanom izvan državnog područja stranke Konvencije. U tom pogledu trenutačno se razmatraju daljnje mjere za poboljšanje prekograničnog pristupa elektroničkim dokazima¹⁹.

• **Sažetak prijedloga Uredbe**

Prijedlogom Uredbe uvode se obvezujući europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje. Oba naloga mora izdati ili ovjeriti pravosudno tijelo države članice. Može se izdati nalog kojim se traži čuvanje ili dostavljanje podataka koje pohranjuje pružatelj usluga koji se nalazi u drugoj državi, a koji su potrebni kao dokaz u kaznenim istragama ili kaznenim postupcima. Takvi nalozi mogu se izdavati ako je dostupna slična mjera za isto kazneno djelo u sličnoj situaciji u državi članici izdavateljici. Oba naloga mogu se dostavljati pružateljima elektroničkih komunikacijskih usluga, društvenih mreža, internetskih trgovina, ostalim pružateljima usluga smještaja na poslužitelju i pružateljima internetske infrastrukture kao što su IP adresa i registri naziva domena ili njihovim pravnim zastupnicima, ako postoje. Europski nalog za čuvanje, kao i europski nalog za dostavljanje, upućuju se pravnom zastupniku izvan nadležnosti države članice izdavateljice radi čuvanja podataka do izdavanja naknadnog zahtjeva za dostavljanje tih podataka, na primjer kanalima za uzajamnu pravnu pomoć ili s pomoću EIN-a između država članica sudionica. Za razliku od mjera nadzora ili obveza zadržavanja podataka utvrđenih zakonom, koje nisu predviđene ovom Uredbom, europski nalog za čuvanje jest nalog koji izdaje ili ovjerava pravosudno tijelo u određenom kaznenom postupku nakon pojedinačne procjene proporcionalnosti i nužnosti u svakom pojedinom slučaju. Za razliku od europskog naloga za dostavljanje, on se odnosi na određene poznate ili nepoznate počinitelje kaznenog djela koje je već počinjeno. Europskim nalogom za čuvanje dopušta se čuvanje samo onih podataka koji su već pohranjeni u trenutku primitka naloga, ali ne i pristup podacima u budućnosti nakon primitka europskog naloga za čuvanje.

Oba naloga mogu se upotrebljavati samo u kaznenim postupcima, od početne predistražne faze do okončanja postupka presudom ili drugom odlukom. Nalozi za dostavljanje podataka o pretplatnicima ili podataka o pristupu mogu se izdavati za bilo koje kazneno djelo, a nalog za dostavljanje podataka o transakcijama ili sadržaju može se izdavati samo za kazneno djelo koje je u državi izdavateljici kažnjivo maksimalnom zatvorskom kaznom od najmanje 3 godine ili za određena kaznena djela koja se spominju u prijedlogu i ako postoji posebna veza

¹⁸ U Strategiji Europske unije za kibernetičku sigurnost iz 2013. Konvencija iz Budimpešte priznata je kao glavni multilateralni okvir za borbu protiv kiberkriminala – Zajednička komunikacija Komisije i Visokog predstavnika Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o Strategiji Europske unije za kibernetičku sigurnost: Otvoren, siguran i zaštićen kibernetički prostor, JOIN(2013) 1 final.

¹⁹ Na svojoj 17. plenarnoj sjednici (lipanj 2017.) Odbor za konvenciju o kibernetičkom kriminalu (T-CY) donio je mandat za izradu drugog dodatnog protokola Konvencije („Drugi dodatni protokol”) koji će Odbor izraditi i dovršiti do prosinca 2019. Cilj se odmaknuti od mjesta pohrane podataka kao odlučujućeg čimbenika.

s elektroničkim alatima i kaznenim djelima obuhvaćenima Direktivom o terorizmu 2017/541/EU.

S obzirom na različite razine nametljivosti određenih mjera u odnosu na tražene podatke, prijedlogom se utvrđuje niz uvjeta i zaštitnih mjera. One uključuju obvezu pribavljanja *ex-ante* ovjere naloga od strane pravosudnog tijela. Prijedlog se primjenjuje samo na pohranjene podatke. Presretanje telekomunikacija u stvarnom vremenu nije obuhvaćeno ovim prijedlogom. Mjera je ograničena na ono što je nužno i proporcionalno za potrebe određenog kaznenog postupka. Njome se pružateljima usluga omogućuje i da, prema potrebi, traže objašnjenja od tijela koja izdaju naloge. Ako se ta pitanja ne mogu riješiti i tijelo izdavatelj odluči se na izvršenje, pružatelji usluga mogu na temelju istih razloga osporavati izvršenje vlastitih tijela. Nadalje, uspostavlja se posebni postupak za situacije kad je obveza pružanja podataka u sukobu s proturječnom obvezom iz zakonodavstva treće zemlje.

Zakonodavstvom EU-a štite se prava osumnjičenika i okrivljenika u kaznenim postupcima i već postoje pravila za zaštitu osobnih podataka. Međutim, u pogledu osoba čiji se podaci traže, ovim dodatnim zaštitnim mjerama u prijedlogu predviđaju se postupovna prava za te osobe u kaznenom postupku ili izvan njih. To uključuje mogućnost osporavanja zakonitosti, nužnosti ili proporcionalnosti naloga bez ograničavanja osnova za osporavanje u skladu s nacionalnim pravom. Prava u skladu sa zakonodavstvom države izvršiteljice poštuju se u potpunosti na način da se osigurava da se u državi izdavateljici uzmu u obzir imuniteti i povlastice kojima se štite podaci koji se traže u državi članici pružatelja usluge. To se posebno primjenjuje kad se njima osigurava viši stupanj zaštite nego pravom države izdavateljice.

Nalozi izdani u skladu s prijedlogom Uredbe izvršivi su na isti način kao i usporedivi nacionalni nalozi u državi u kojoj primatelj usluge zaprima nalog. Uredbom je predviđeno da bi države članice trebale uspostaviti djelotvorne i proporcionalne sankcije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova za podupiranje djelovanja u predmetnom području je članak 82. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. U članku 82. stavku 1. propisano je da se u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom mogu donositi mjere za propisivanje pravila i postupaka kojima se osigurava priznavanje svih vrsta presuda i sudskih odluka diljem Unije. Mogu se donijeti i mjere za olakšavanje suradnje među sudskim ili drugim odgovarajućim tijelima država članica u vezi s kaznenim postupcima i izvršenjem odluka.

Ta se pravna osnova primjenjuje na mehanizme obuhvaćene ovom Uredbom. Člankom 82. stavkom 1. osigurava se uzajamno priznavanje sudskih odluka koje pravosudno tijelo u državi članici izdavateljici upućuje pravnoj osobi u drugoj državi članici i čak mu određuje obveze, bez prethodne intervencije pravosudnog tijela u toj drugoj državi članici. Europski nalog za dostavljanje ili europski nalog za čuvanje mogu dovesti do intervencije pravosudnog tijela države izvršiteljice kad je to nužno za izvršenje odluke.

• Odabir instrumenta

Člankom 82. stavkom 1. UFEU-a daje se zakonodavcu EU-a mogućnost donošenja uredbi i direktiva.

Budući da se prijedlog odnosi na prekogranične postupke, za koje su potrebna ujednačena pravila, nema potrebe da se državama članicama ostavi diskrecijski prostor za prenošenje tih pravila. Uredba je izravno primjenjiva, njome se osigurava jasnoća i veća pravna sigurnost i izbjegavaju različita tumačenja u državama članicama te drugi problemi s prenošenjem koji su nastali u slučaju okvirnih odluka o uzajamnom priznavanju presuda i sudskih odluka. Nadalje, uredbom se omogućuje nametanje iste obveze na ujednačen način u Uniji. Iz tih se razloga uredba smatra najprimjerenijim oblikom za ovaj instrument za uzajamno priznavanje.

- **Supsidijarnost**

S obzirom na prekograničnu dimenziju obuhvaćenih problema, da bi se ciljevi mogli ostvariti, mjere uključene u prijedlog moraju se donositi na razini Unije. Zločini za koje postoje elektronički dokazi često uključuju situacije kad su infrastruktura u kojoj su pohranjeni elektronički dokazi i pružatelj usluge koji upravlja infrastrukturom obuhvaćeni drugim nacionalnim pravnim okvirom, u Uniji ili izvan nje, a ne nacionalnim pravnim okvirom koji se primjenjuje na žrtve i počinitelje zločina. Kao rezultat toga, učinkovito prekogranične pristupanje elektroničkim dokazima bez zajedničkih minimalnih pravila može nadležnoj državi oduzimati mnogo vremena i biti vrlo opterećujuće. Države članice posebno bi imale problema riješiti sljedeća pitanja neovisnim djelovanjem:

- rascjepkanost pravnih okvira u državama članicama koja je utvrđena kao glavni izazov za pružatelje usluga koji nastoje ispuniti zahtjeve utemeljene na različitim nacionalnim zakonima,
- veća učinkovitost pravosudne suradnje na temelju postojećeg zakonodavstva Unije, posebno s pomoću EIN-a.

S obzirom na različitost pravnih pristupa, broj obuhvaćenih područja politike (sigurnost, temeljna prava uključujući postupovna prava i zaštitu osobnih podataka, gospodarska pitanja) i veliki raspon dionika, zakonodavstvo na razini Unije najprikladnije je sredstvo za rješavanje utvrđenih problema.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se utvrđuju pravila na temelju kojih nadležno tijelo u Uniji može naložiti pružatelju usluge koji nudi usluge u Uniji i koji nema poslovni nastan u istoj državi članici da dostavi ili čuva elektroničke dokaze. Ključne značajke prijedloga, kao što su materijalno područje primjene europskog naloga za dostavljanje, uvjeti kojima se osigurava priznavanje, mehanizam sankcioniranja i sustav zaštitnih mjera i pravnih lijekova, ograničavaju ga na ono što je nužno za ostvarivanje njegovih glavnih ciljeva. Prijedlog je posebno ograničen na zahtjeve za pohranjenim podacima (nisu obuhvaćeni podaci prikupljeni presretanjem telekomunikacija u stvarnom vremenu) i na naloge izdane u kaznenim postupcima za određeno kazneno djelo koje je predmet istrage. Njime stoga nije obuhvaćeno sprječavanje zločina ili druge vrste postupaka ili povreda (kao što su upravni postupci zbog povreda zakonskih pravila) i od pružatelja se ne zahtjeva da sustavno prikupljaju i pohranjuju više podataka nego što to čine iz poslovnih razloga ili radi ispunjavanja drugih pravnih zahtjeva. Nadalje, iako se nalozi za dostavljanje podataka o pretplatnicima ili podataka o pristupu mogu izdavati za bilo koje kazneno djelo, nalog za dostavljanje podataka o transakcijama ili sadržaju može se izdavati samo za kazneno djelo koje je u državi izdateljici kažnjivo maksimalnom zatvorskom kaznom od najmanje 3 godine ili za određena kaznena djela koja ovise o kibersustavima i koja su omogućena kibersustavima definirana u prijedlogu i za kaznena djela povezana s terorizmom. Naposljetku, prijedlogom se objašnjavaju postupovna pravila i zaštitne mjere koje se primjenjuju na prekogranični pristup elektroničkim dokazima,

ali se ne usklađuju nacionalne mjere. On je ograničen na ono što je nužno i proporcionalno za zadovoljavanje potreba tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela u digitalnom dobu.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

• Savjetovanja s dionicima

Tijekom godinu i pol dana Komisija se savjetovala s relevantnim dionicima o utvrđivanju problema i daljnjim mjerama. To se činilo s pomoću istraživanja koja su uključivala sve od otvorenog javnog savjetovanja do ciljanih istraživanja s nadležnim javnim tijelima. Organizirali su se i grupni sastanci stručnjaka i bilateralni sastanci kako bi se moglo razgovarati o mogućim učincima zakonodavstva EU-a. Povratne informacije o inicijativi prikupljale su se i na konferencijama na kojima se razgovaralo o prekograničnom pristupu elektroničkim dokazima.

Ispitanici koji su sudjelovali u istraživanju smatrali su da povećana uporaba informacijskih usluga predstavlja izazov za provedbu zakona jer relevantna nadležna tijela često nisu sposobna postupati s elektroničkim dokazima. Kao jedna od glavnih prepreka priznat je i dugotrajan postupak pribavljanja dokaza. Ostali ključni problemi koje su istaknula javna tijela uključuju manjak pouzdane suradnje s pružateljima usluga, manjak transparentnosti i pravnu nesigurnost u pogledu nadležnosti za istražne mjere. Smatralo se da se izravnom prekograničnom suradnjom između tijela kaznenog progona i pružatelja digitalnih usluga dodaje vrijednost kaznenim istragama. Pružatelji usluga i neke organizacije civilnog društva istaknuli su da je potrebno osigurati pravnu sigurnost u suradnji s javnim tijelima i izbjegavati sukobe između zakona. Kad je riječ o tome kako bi novo zakonodavstvo EU-a moglo utjecati na prava, dionici su smatrali da bi trebalo zajamčiti posebne zaštitne mjere kao nužni uvjet za bilo koji prekogranični instrument.

Povratne informacije prikupljene tijekom početne procjene učinka pokazale su da su dionici smatrali da bi se uklanjanjem nedostataka postojećeg sustava uzajamne pravne pomoći poboljšala njegova učinkovitost i unaprijedila pravna sigurnost. Neke organizacije civilnog društva bile su protiv zakonodavstva na razini EU-a o izravnoj suradnji. One su smatrale da treba ograničiti djelovanje EU-a za poboljšanje postupaka pravne pomoći. Ta će se ideja provoditi kao dio praktičnih mjera koje je Vijeće prihvatilo u lipnju 2016.

Tijekom ciljanog istraživanja među javnim tijelima u državama članicama otkriveno je i da ne postoji zajednički pristup osiguranju prekograničnog pristupa elektroničkim dokazima jer svaka država članica ima svoju nacionalnu praksu. Pružatelji usluga različito reagiraju na zahtjeve od stranih tijela kaznenog progona i vrijeme odgovora razlikuje se ovisno o državi članici izdavateljici. Time se stvara pravna nesigurnost za sve uključene dionike.

Općenito je tijekom savjetovanja s dionicima utvrđeno da je postojeći pravni okvir rascjepkan i složen. To može dovesti do kašnjenja tijekom faze izvršenja i nepostojanja učinkovite istrage i kaznenog progona kaznenih djela koje uključuju prekogranični pristup elektroničkim dokazima.

- **Procjena učinka**

Odbor za regulatorni nadzor izdao je pozitivno mišljenje o procjeni učinka kojom se podupire ovaj prijedlog²⁰ i dao je različite prijedloge za njegovo poboljšanje²¹. Procjena učinka izmijenjena je na temelju tog mišljenja kako bi se dodatno razmotrila pitanja temeljnih prava povezana s prekograničnom razmjenom podataka, posebno povezanosti između različitih mjera koje su dio mogućnosti kojoj se daje prednost. Procjena je izmijenjena i kako bi se bolje uzela u obzir stajališta dionika i država članica i način njihova uzimanja u obzir. Nadalje, kontekst politike preispitan je kako bi se uključila dodatna upućivanja na različite aspekte, kao što su razgovori u skupinama stručnjaka kojima se pridonijelo oblikovanju inicijative. Objašnjena je komplementarnost između različitih mjera (posebno Direktive o EIN-u, pregovora o dodatnom protokolu uz Konvenciju iz Budimpešte i zajedničkog preispitivanja sporazuma o uzajamnoj pravnoj pomoći između EU-a i SAD-a) u pogledu područja primjene, rokova i dubine te je revidiran osnovni scenarij kako bi se bolje uzele u obzir promjene koje bi mogle nastati neovisno o donošenju predloženih mjera. Naposljetku, dodani su dijagrami radi boljeg opisa protoka razmjene podataka.

Povrh osnovnog scenarija (mogućnost O) razmatrale su se četiri glavne mogućnosti politike: niz praktičnih mjera za poboljšanje postupaka pravosudne suradnje i izravne suradnje između javnih tijela i pružatelja usluga (mogućnost A: nezakonodavna); mogućnost koja se sastoji od spajanja praktičnih mjera iz mogućnosti A s međunarodnim rješenjima na bilateralnoj ili multilateralnoj razini (mogućnost B: zakonodavna); mogućnost koja uključuje spajanje prethodnih mjera sadržanih u mogućnosti B s europskim nalogom za dostavljanje i mjerom za poboljšanje pristupa bazama podataka iz kojih se mogu dobiti podaci o pretplatnicima na temelju upita, kao što je baza podataka WHOIS (mogućnost C: zakonodavna) i mogućnost koja uključuje spajanje svih prethodnih mjera sadržanih u mogućnosti C sa zakonodavstvom o izravnom pristupu podacima pohranjenima na daljinu (mogućnost D: zakonodavna)²².

Ako se ne poduzme nikakva mjera (mogućnost O), stanje će se pogoršati zbog sve većeg broja zahtjeva. Svim ostalim mogućnostima pridonosi se ciljevima inicijative, ali u različitoj mjeri. Mogućnošću A poboljšat će se učinkovitost trenutnog postupka, na primjer poboljšanjem kvalitete zahtjeva, ali opseg poboljšanja bio bi ograničen zbog strukturnih nedostataka postojećeg sustava.

Mogućnost B dovela bi do više poboljšanja predviđanjem međunarodno prihvaćenih rješenja, ali ishod tih međunarodnih rješenja u velikoj bi mjeri ovisio o trećim zemljama. Rješenja su stoga nesigurna i vjerojatno neće biti učinkovita kao rješenje Unije i neće donijeti toliko zaštitnih mjera.

²⁰ Radni dokument službi Komisije – Procjena učinka uz Prijedlog uredbe o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima i Prijedlog Direktive o usklađenim pravilima o imenovanju pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima, SWD(2018) 118.

²¹ Odbor za regulatorni nadzor Europske komisije — Mišljenje o procjeni učinka – Prijedlog uredbe o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima i Prijedlog Direktive o usklađenim pravilima o imenovanju pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima, SEC(2018) 199.

²² Za pojedinosti vidjeti Radni dokument službi Komisije – Procjena učinka uz Prijedlog uredbe o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima i Prijedlog Direktive o usklađenim pravilima o imenovanju pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima, SWD(2018) 118.

Mogućnošću C nedvojbeno bi se dodala vrijednost u usporedbi s prethodnim mogućnostima jer se njome predviđa instrument unutar EU-a o izravnoj suradnji s pružateljima usluga kojim bi se riješila većina utvrđenih problema u slučajevima kad pružatelj usluge drži predmetne podatke.

Mogućnost D najsveobuhvatniji je paket rješenja. Osim prethodnih mjera, ona uključuje zakonodavne mjere o izravnom pristupu u situacijama kad nije potrebna uključenost pružatelja usluga.

Ova zakonodavna inicijativa koju Komisija predlaže temelji se na zaključcima procjene učinka. Ovo zakonodavstvo dopunit će se praktičnim mjerama koje su opisane u procjeni učinka i daljnjim radom na dodatnom protokolu uz Konvenciju iz Budimpešte. Komisija će na temelju svojeg zakonodavnog prijedloga razgovarati i s SAD-om i drugim trećim zemljama o mogućim budućim bilateralnim ili multilateralnim sporazumima o prekograničnom pristupu elektroničkim dokazima s pratećim zaštitnim mjerama. Kad je riječ o mjerama o izravnom pristupu i pristupu bazama podataka, koje su dio mogućnosti D, Komisija trenutačno ne predlaže nikakvo zakonodavstvo, ali će dalje razmatrati najbolje načine za rješenje tih dvaju pitanja.

Očekuje se da će se inicijativom omogućiti učinkovitije i djelotvornije istrage i kazneni progon i istodobno poboljšati transparentnost i odgovornost te osigurati poštovanje temeljnih prava. Očekuje se i da će njome poticati digitalno jedinstveno tržište poboljšanjem sigurnosti i smanjenjem percepcije nekažnjivosti za kaznena djela počinjena na umreženim uređajima ili s pomoću umreženih uređaja.

U pogledu javnih tijela, očekuje se da će inicijativa donijeti početne provedbene troškove koji bi se dugoročno prebili uštedama na stalnim troškovima. Nacionalna tijela morala bi se prilagoditi novim postupcima i proći osposobljavanje. Međutim, nakon toga tijela bi imala koristi od usklađivanja i centralizacije i od jasnog pravnog okvira kojim se uređuje pristup podacima, jer bi se time trebala povećati učinkovitost. Budući da bi se mogućnošću kojoj se daje prednost smanjio pritisak na kanale pravosudne suradnje, države koje zaprimaju zahtjeve trebale bi uočiti smanjenje broja zahtjeva koje moraju obrađivati.

Pružatelji usluga trebali bi se prilagoditi novom zakonodavnom okviru uspostavom (novih) postupaka i osposobljavanjem svojeg osoblja. S druge strane, usklađenim okvirom moglo bi se smanjiti opterećenje pružatelja usluga koji trenutačno odgovaraju na zahtjeve za podacima koji se ne odnose na sadržaj i koji im mogu pristupiti u skladu s različitim zakonima svih država članica. Pravna sigurnost i standardizacija postupaka trebali bi pozitivno utjecati i na mala i srednja poduzeća jer bi dovele do smanjenja administrativnog opterećenja i poticale konkurentnost. Očekuje se i da će im inicijativa u načelu donijeti uštede.

• **Temeljna prava**

Prijedlog bi mogao utjecati na niz temeljnih prava:

- prava pojedinaca čijim se podacima pristupa: pravo na zaštitu osobnih podataka; pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života; pravo na slobodu izražavanja; pravu na obranu; pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje,
- prava pružatelja usluga: pravo na slobodu poduzetništva; pravo na učinkoviti pravni lijek,

- prava svih građana: pravo na slobodu i sigurnost.

Uzimajući u obzir mjerodavnu pravnu stečevinu o zaštiti podataka, u prijedlog Uredbe uključene su dostatne i važne zaštitne mjere kako bi se osigurala zaštita prava tih osoba.

Budući da se nalozi mogu izdavati samo u kaznenim postupcima i ako postoje usporedive nacionalne situacije, tijekom faze prije suđenja i tijekom suđenja primjenjuju se sve kaznenopravne postupovne zaštitne mjere. To posebno uključuje pravo na pošteno suđenje propisano člankom 6. EKLJP-a i člancima 47. i 48. Povelje o temeljnim pravima. To uključuje i mjerodavno zakonodavstvo na razini EU-a o postupovnim pravima u kaznenim postupcima: Direktivu 2010/64/EU o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima, Direktivu 2012/13/EU o pravu na informiranje o pravima i optužbama i na pristup spisu predmeta, Direktivu 2013/48/EU o pravu na pristup odvjetniku i na komunikaciju sa srodnicima u slučaju uhićenja i pritvora, Direktivu 2016/343 o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku, Direktivu 2016/800 o postupovnim jamstvima za djecu i Direktivu 2016/1919 o pravnoj pomoći za osumnjičenike i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhiđenog naloga.

Drugim riječima, prethodnom intervencijom pravosudnog tijela pri izdavanju naloga osigurava se provjera zakonitosti mjere i njezine nužnosti i proporcionalnosti u određenom predmetu. Time se osigurava i da se nalogom neopravdano ne utječe na temeljna prava, uključujući učinke pravnih načela, kao što je odnos povjerenja između odvjetnika i klijenta. Tijelo izdavatelj mora osigurati u pojedinom predmetu da je mjera nužna i proporcionalna, uključujući u odnosu na težinu kaznenog djela koje je predmet istrage. Prijedlog uključuje i pragove za podatke o transakcijama i podatke o sadržaju i njime se osigurava i da će se europski nalog za dostavljanje upotrebljavati u odnosu na takve podatke samo u slučaju težih kaznenih djela.

Izričito je obuhvaćeno i pravo na djelotvoran pravni lijek za osobe čiji se podaci traže. Tijekom suđenja u državi izdavateljici moraju se uzeti u obzir i imuniteti i povlastice određenih zanimanja kao što su odvjetnici i temeljni interesi nacionalne sigurnosti ili obrane u državi adresata. Sudski nazor ovdje služi kao dodatna zaštitna mjera.

Budući da je nalog obvezujuća mjera, on utječe i na prava pružatelja usluga, posebno na slobodu poduzetništva. Prijedlog uključuje pravo pružatelja usluge da podnese određene tužbe u državi članici izdavateljici, na primjer ako nalog nije izdalo ili ovjerilo pravosudno tijelo. Ako je nalog proslijeđen na izvršenje državi izvršiteljici, tijelo koje izvršava nalog može po primitku odlučiti da ga neće priznati ili izvršiti ako postoji bilo koja od osnova za protivljenje i nakon savjetovanja s tijelom izdavateljem. Nadalje, ako je postupak za izvršenje pokrenut, adresat može osporiti nalog pred tijelom izvršiteljem na temelju bilo koje od tih ograničenih osnova. To uključuje, na primjer, slučajeve kad je očito da nalog nije izdalo ili ovjerilo nadležno tijelo ili ako bi se ispunjenjem nedvojbeno povrijedila Povelja ili bi došlo do nedvojbene zlouporabe. To ne isključuje pravo adresata na djelotvoran pravni lijek protiv odluke o određivanju sankcije.

Mogući problem povezan s mjerama EU-a u ovom području jest mogućnost da bi one mogle dovesti do toga da treće zemlje uvedu uzajamne obveze za pružatelje usluga u EU-u koje nisu u skladu s uvjetima temeljnih prava EU-a, među ostalim s visokom razinom zaštite podataka koja se osigurava pravnom stečevinom EU-a. Prijedlogom se taj problem rješava na dva načina: prvo, predviđanjem mjere koja sadržava snažna jamstva i izričita upućivanja na uvjete i jamstva koja već postoje u pravnoj stečevini EU-a, koja stoga služi kao model za strano

zakonodavstvo i drugo, uključivanjem posebne odredbe o „sukobima obveza” kojom se pružateljima usluga omogućuje da utvrde i istaknu proturječne obveze s kojima se suočavaju i time pokrenu sudski nazor. Tom odredbom nastoji se osigurati poštovanje općih zakona o onemogućavanju pristupa, kao što je primjerice američki Zakon o privatnosti elektroničkih komunikacija (ECPA) kojim se zabranjuje otkrivanje podataka o sadržaju unutar njegova zemljopisnog područja primjene, osim u ograničenim okolnostima, te zakona kojima se u načelu ne zabranjuje otkrivanje, ali bi se moglo zabraniti u pojedinim slučajevima. U slučajevima povezanim s ECPA-om, pristup podacima o sadržaju trenutačno može biti onemogućen u određenim situacijama i stoga bi uzajamna pravna pomoć trebala biti glavni alat za pristup takvim podacima. Međutim, u skladu s promjenama uvedenima američkim Zakonom CLOUD²³, odredba o onemogućavanju pristupa mogla bi se ukinuti ako EU sklopi sporazum sa SAD-om. Dodatnim međunarodnim sporazumima s ostalim ključnim partnerima mogu se dodatno smanjiti slučajevi proturječnih zakona.

Uzimajući u obzir prethodno navedeno, mjere u ovom prijedlogu u skladu su s temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Zakonodavnim prijedlogom Uredbe ne utječe se na proračun Unije.

5. OSTALI ELEMENTI

- Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Uredba je izravno primjenjiva u Uniji. Neposredno će se primjenjivati u praksi bez potrebe za izmjenom unutarnjih pravnih sustava.

Provest će se evaluacija Uredbe i Komisija će Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće najkasnije 5 godina od njezina stupanja na snagu. Na temelju zaključaka iz izvješća, posebno o tome ostavljaju li se Uredbom neke praznine koje su relevantne u praksi, i uzimajući u obzir tehnološke promjene, Komisija će ocijeniti treba li proširiti područje primjene Uredbe. Komisija će prema potrebi podnijeti prijedloge za prilagodbu ove Uredbe. Države članice dostavit će Komisiji sve potrebne informacije za izradu tog izvješća. Države članice prikupljat će podatke koji su potrebni za godišnje praćenje Uredbe.

Komisija će, prema potrebi, pružateljima usluga izdati smjernice o usklađivanju s obvezama iz Uredbe.

- Detaljno obrazloženje pojedinih odredaba prijedloga**

	<i>UREDBA</i>	
	Članak	Uvodna izjava
I. Predmet,	1. Predmet	1. – 15.

²³ Dana 23. ožujka 2018. u Sjedinjenim Američkim Državama donesen je Zakon o objašnjenju zakonite prekomorske uporabe podataka (CLOUD). Zakon CLOUD dostupan je [ovdje](#).

definicije i područje primjene	2. Definicije	16. – 23.
	3. Područje primjene	24. – 27.
II. Europski nalog za dostavljanje, europski nalog za čuvanje i potvrde, pravni zastupnik	4. Tijelo izdavatelj	30.
	5. Uvjeti za izdavanje europskog naloga za dostavljanje	28. – 29., 31. – 35.
	6. Uvjeti za izdavanje europskog naloga za čuvanje	36.
	7. Adresat europskog naloga za dostavljanje i europskog naloga za čuvanje	37.
	8. Potvrda europskog naloga za dostavljanje i europskog naloga za čuvanje	38. – 39.
	9. Izvršenje potvrde europskog naloga za dostavljanje ili čuvanje (EPOC)	40. – 41.
	10. Izvršenje potvrde europskog naloga za čuvanje (EPOC-PR)	42.
	11. Povjerljivost i informacije o korisnicima	43.
	12. Nadoknada troškova	Nijedna
	13. Sankcije	Nijedna
III. Sankcije i izvršenje	14. Postupak izvršenja	44. – 45., 55.
	15. i 16. Postupak preispitivanja u slučaju proturječnih obveza iz zakonodavstva treće zemlje	47. – 53.
IV. Pravni lijekovi	17. Djelotvorni pravni lijekovi	54.
	18. Poštovanje povlastica i imuniteta u skladu sa zakonom države izvršiteljice	35.
	19. Praćenje i izvješćivanje	58.
V. Završne odredbe	20. Izmjene potvrda i obrazaca	59. – 60.
	21. Izvršavanje delegiranja	60.
	22. Obavijesti	Nijedna
	23. Odnos s europskim istražnim nalogima	61.
	24. Evaluacija	62.
	25. Stupanje na snagu	Nijedna

Poglavlje 1.: Predmet, definicije i područje primjene

Članak 1.: Predmet

U ovom članku utvrđuje se opće područje primjene i svrha prijedloga, odnosno pravila u skladu s kojima nadležno pravosudno tijelo u Europskoj uniji može izdavanjem europskog naloga za dostavljanje ili za čuvanje pružatelju usluga koji pruža usluge u Uniji naložiti dostavljanje ili čuvanje elektroničkih dokaza. Ti se instrumenti mogu upotrebljavati samo u prekograničnim situacijama, odnosno, u situacijama kad pružatelj usluga ima poslovni nastan ili zastupnika u drugoj državi članici.

Ovom Uredbom pružaju se istražnim tijelima dodatni alati za pribavljanje elektroničkih dokaza bez da se pritom ograničavaju ovlasti utvrđene nacionalnim pravom za obvezivanje pružatelja usluga koji imaju poslovni nastan ili zastupnika na njihovu državnom području. Ako pružatelj usluga ima poslovni nastan ili zastupnika u istoj državi članici, nadležna tijela te države članice koriste se nacionalnim mjerama za obvezivanje pružatelja usluga.

Podaci traženi u europskom nalogu za dostavljanje trebali bi se pružati izravno nadležnim tijelima bez sudjelovanja nadležnih tijela u državi članici u kojoj pružatelj usluga ima poslovni nastan ili zastupnika. Uredba se odmiče i od lokacije podataka kao odlučujućeg povezujućeg čimbenika jer pohranjivanje podataka obično ne dovodi do kontrole države na čijem se području pohranjuju podaci. O pohranjivanju u većini slučajeva odlučuje sam pružatelj, na temelju poslovne odluke²⁴.

Nadalje, Uredba se primjenjuje i ako pružatelji usluga nemaju poslovni nastan ili zastupnika u Uniji, ali tamo pružaju usluge. To je propisano u članku 3. stavku 1.

Kad se u prijedlogu upućuje na pružatelja usluga s poslovnim nastanom i zastupnikom u državi članici preko imenovanog pravnog zastupnika, imenovanjem pravnog zastupnika ne stvara se poslovni nastan pružatelja usluge za potrebe ove Uredbe.

U članku 1. stavku 2. podsjeća se da se ovom Uredbom ne mijenja se obveza poštovanja temeljenih prava i pravnih načela propisanih u članku 6. UEU-a.

Članak 2.: Definicije

U ovom članku utvrđuju se definicije koje se primjenjuju u cijelom instrumentu.

Sljedeće vrste pružatelja usluga obuhvaćene su područjem primjene ove Uredbe: pružatelji elektroničkih komunikacijskih usluga, pružatelji usluga informacijskog društva za koje je pohrana podataka ključna komponenta usluge koja se pruža korisniku, uključujući društvene mreže u mjeri u kojoj se ne smatraju elektroničkim komunikacijskim uslugama, internetske trgovine koje olakšavaju transakcije između njihovih korisnika (kao što su potrošači ili poduzeća) ili drugi pružatelji usluga smještaja na poslužitelju, i pružatelji usluga naziva domene i numeriranja.

²⁴

Procjena učinka sadržava daljnja objašnjenja.

Područjem primjene Uredbe obuhvaćeni su pružatelji elektroničkih komunikacijskih usluga kako su definirane u [u Direktivi o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija]. Tradicionalne telekomunikacijske usluge, potrošači i poduzeća sve se više oslanjaju na nove internetske usluge koje omogućuju međuljudsku komunikaciju, kao što su govor putem IP-a, trenutačna razmjena poruka i usluge elektroničke pošte na internetu, umjesto tradicionalnih komunikacijskih usluga. Ovim prijedlogom stoga bi trebale biti obuhvaćene te usluge koje korisnicima omogućuju razmjenu sadržaja, kao i društvene mreže, kao što su Twitter i Facebook.

U mnogim slučajevima podaci se više ne pohranjuju na korisničkom uređaju već se stavljaju na raspolaganje na infrastrukturi utemeljenoj na oblaku koja omogućuje pristup s bilo kojeg mjesta. Pružatelji usluga ne moraju imati poslovni nastan ili poslužitelje u svakoj državi već se koriste centraliziranom administracijom i decentraliziranim sustavima za pohranjivanje podataka i pružanje svojih usluga. Oni to čine kako bi postigli najbolju moguću ravnotežu opterećenja i skratili kašnjenja u odgovorima na zahtjeve korisnika za podacima. Mreže za isporuku sadržaja (CDN) obično se upotrebljavaju kako bi se ubrzala isporuka sadržaja preslikavanjem sadržaja na nekoliko poslužitelja raspoređenih po cijelom svijetu. Time se trgovačkim društvima omogućuje da isporuče sadržaj s poslužitelja koji je najbliži korisniku ili koji može usmjeriti komunikaciju preko manje zagušene mreže. Kako bi se uzele u obzir te promjene, definicijom su obuhvaćene usluge oblaka i ostale usluge smještanja na poslužitelju kojima se pružaju različiti računalni resursi kao što su mreže, poslužitelji ili druga infrastruktura, skladišta, aplikacije i usluge koje omogućuju pohranjivanje podataka u različite svrhe. Instrument se primjenjuje i na internetske trgovine koje potrošačima i/ili poduzećima omogućuju obavljanje transakcija na temelju internetske prodaje ili ugovora o pružanju usluga. Takve transakcije obavljaju se na *web*-mjestu internetske trgovine ili na *web*-mjestu trgovca koji se koristi računalnim uslugama koje pruža internetska trgovina. U toj se trgovini stoga nalaze elektronički dokazi koji bi mogli biti potrebni u kaznenom postupku.

Usluge u pogledu kojih pohranjivanje podataka nije ključna značajka nisu obuhvaćene ovim prijedlogom. Iako većina usluga koje pružaju pružatelji uključuju neku vrstu pohrane podataka, posebno ako se pružaju na internetu na daljinu, postoje usluge u pogledu kojih pohranjivanje podataka nije ključna značajka, već samo dodatna mogućnost, među ostalim pravne, arhitektonske, inženjerske i računovodstvene usluge koje se pružaju na internetu na daljinu.

Podaci koje drže pružatelji usluga internetske infrastrukture, kao što su registri naziva domena i pružatelji usluga privatnosti i posrednika, ili regionalni internetski registri za adrese internetskog protokola, mogu biti relevantni za kaznene postupke jer mogu pružiti pomoć u identifikaciji osoba ili subjekta uključenog u kazneno djelo.

Kategorije podataka koje nadležna tijela mogu pribaviti na temelju europskog naloga za dostavljanje uključuju podatke o pretplatnicima, podatke o pristupu, podatke o transakcijama (tri kategorije koje se zajednički nazivaju „podaci koji se ne odnose na sadržaj”) i pohranjene podatke o sadržaju. Ta razlika, osim podataka o pristupu, postoji u pravnim porecima mnogih država članica i u pravnim okvirima izvan EU-a.

Sve kategorije uključuju osobne podatke i stoga su obuhvaćene zaštitnim mjerama u okviru pravne stečevine EU-a o zaštiti podataka. Postoji razlika u intenzitetu utjecaja tih podataka na temeljna prava, posebno između podataka o pretplatnicima s jedne strane i podataka o transakcijama i sadržaju, s druge strane. Od ključne je važnosti da su sve te kategorije obuhvaćene instrumentom: podaci o pretplatnicima i podaci o pristupu često su početna točka

za pokretanje istrage o identitetu osumnjičenika. Podaci o transakcijama i sadržaju mogu biti najrelevantniji kao dokazni materijal. Zbog različitih razina utjecaja na temeljna prava, opravdano je propisati različite uvjete za podatke o pretplatnicima, s jedne strane, i za podatke o transakcijama i sadržaju, s druge strane, što se čini u nekoliko odredaba u Uredbi.

Primjereno je izdvojiti podatke o pristupu kao posebnu kategoriju podataka koji se upotrebljavaju u ovoj Uredbi. Podaci u pristupu kako su ovdje definirani pribavljaju se u istu svrhu kao i podaci o pretplatnicima, odnosno radi identifikacije korisnika, i postoji slična razina utjecaja na temeljna prava. Prema tome, na njih bi se trebali primjenjivati isti uvjeti kao na podatke o korisnicima. Stoga se ovim prijedlogom uvodi nova kategorija podataka prema kojoj će se postupati kao prema podacima o korisnicima ako se nastoji ostvariti isti cilj.

U članku 2. definiraju se države članice i nadležna tijela koji mogu sudjelovati u postupku. Definicija tijela izdavatelja uključena je u članak 4.

Hitni slučajevi iznimne su situacije koje redovito zahtijevaju pravodobnu reakciju pružatelja usluge i na koje će se primjenjivati posebni uvjeti. Oni su stoga zasebno definirani u ovom članku.

Članak 3.: Područje primjene

U ovom članku utvrđeno je područje primjene prijedloga. Uredba se primjenjuje na sve pružatelje usluga koji pružaju usluge u Uniji, uključujući na pružatelje usluge koji nemaju poslovni nastan u Uniji. Uredba se primjenjuje na te pružatelje jer oni aktivno pružaju svoje usluge u Uniji i zbog svih koristi koje iz toga proizlaze i time se stvaraju jednaki uvjeti među sudionicima na istim tržištima. Nadalje, ako se Uredba ne bi primjenjivala na te pružatelje usluga stvorile bi se praznine i zločincima bi se olakšalo zaobilazanje područja primjene ove Uredbe.

Kako bi utvrdila pružaju li se usluge, nadležna tijela moraju ocijeniti omogućuje li pružatelj usluga korištenje tim uslugama pravnim ili fizičkim osobama u jednoj ili više država članica. Međutim, sama dostupnost usluge (koja bi mogla proizlaziti i iz dostupnosti *web*-mjestu pružatelja usluga ili posrednika ili adrese e-pošte i drugih kontaktnih podataka) ne bi trebala biti dostatan uvjet za primjenu ove Uredbe. Stoga je potrebna bitna veza s tim državama članicama da bi se moglo utvrditi da postoji dostatna veza između pružatelja i državnim područja na kojem nudi svoje usluge. Takva bitna veza postoji ako pružatelj usluga ima poslovni nastan u jednoj ili više država članica. Ako nema poslovnog nastana u Uniji, kriterij bitne veze s Unijom trebalo bi ocjenjivati na temelju postojanja velikoj broja korisnika u jednoj ili više država članica ili usmjeravanja aktivnosti na jednu ili više država članica. Usmjeravanje aktivnosti prema jednoj ili više država članica može se utvrditi na temelju svih relevantnih okolnosti, uključujući čimbenike kao što su uporaba jezika ili valute koja se uobičajeno koristi u državi članici. Usmjeravanje aktivnosti prema državi članici može se utvrditi i na temelju dostupnosti aplikacije u odgovarajućoj nacionalnoj trgovini aplikacija, na temelju oglašavanja na lokalnoj razini ili na jeziku te države članice, na temelju uporabe informacija koje potječu od osoba u državama članicama tijekom njihovih aktivnosti, ili na temelju odnosa s korisnicima kao što su pružanje usluge službe za korisnike na jeziku koji se upotrebljava u državi članici. Postojanje bitne veze može se pretpostaviti i kad pružatelj usluga usmjerava svoje aktivnosti prema jednoj ili više država članica kako je utvrđeno u članku 17. stavku 1. točki (c) Uredbe 1215/2012 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima.

Europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje istražne su mjere koje se mogu izdavati samo u kaznenim istragama ili kaznenim postupcima za konkretna kaznena djela. Zbog veze s konkretnom istragom oni se razlikuju od preventivnih mjera ili obveza zadržavanja podataka utvrđenih zakonom i osigurava se primjena postupovnih prava koja se primjenjuju na kaznene postupke. Stoga je nadležnost za pokretanje istrage određenog kaznenog djela preduvjet za uporabu Uredbe.

Dodatni zahtjev je da traženi podaci moraju biti povezani s uslugama koje pružatelj usluge nudi u Uniji.

Poglavlje 2.: Europski nalog za dostavljanje, europski nalog za čuvanje i potvrde

Članak 4.: Tijelo izdavatelj

Kad izdaje europski nalog za dostavljanje ili europski nalog za čuvanje, pravosudno tijelo uvijek mora biti uključeno kao tijelo izdavatelj ili kao tijelo za ovjeravanje. U slučaju naloga za dostavljanje podataka o transakcijama i o sadržaju, to mora biti sudac ili sud. Kad je riječ o podacima o pretplatnicima ili podacima o pristupu, to može biti i tužitelj.

Članak 5.: Uvjeti za izdavanje europskog naloga za dostavljanje

U članku 5. utvrđeni su uvjeti za izdavanje europskog naloga za dostavljanje. Te uvjete mora ocijeniti pravosudno tijelo izdavatelj.

Europski nalog za dostavljanje može se izdati samo ako je to nužno i proporcionalno u pojedinom slučaju. Međutim, trebao bi se izdavati samo ako je dostupna slična mjera u usporedivoj situaciji u državi članici izdavateljici.

Nalozi za dostavljanje podataka o pretplatnicima i podataka o pristupu mogu se izdavati za bilo koje kazneno djelo. Na podatke o transakcijama i podatke o sadržaju trebali bi se primjenjivati stroži zahtjevi zbog osjetljivije prirode takvih podataka te i razmjerno višeg stupnja nametljivosti naloga za takve podatke u usporedbi s podacima o pretplatnicima i pristupu. Nalozi se stoga mogu izdavati za kaznena djela za koje je propisana maksimalna zatvorska kazna od najmanje 3 godine. Utvrđivanjem praga utemeljenog na maksimalnoj zatvorskoj kazni omogućuje se proporcionalniji pristup, zajedno s nizom drugih *ex ante* i *ex post* uvjeta i zaštitnih mjera za osiguranje poštovanja proporcionalnosti i prava uključenih osoba.

Pragom se istodobno ne bi trebala umanjivati djelotvornost instrumenta i njegova uporaba u praksi. Države članice primjenjuju različite maksimalne kazne koje se odnose na njihove nacionalne sustave. Nacionalni kazneni zakoni razlikuju se i nisu usklađeni. To se primjenjuje na kaznena djela i na primjenjive kazne. Nacionalni postupovni zakoni također se razlikuju u pogledu pragova za pribavljanje podataka o transakcijama ili podataka o sadržaju: neke države članice ne utvrđuju posebni prag; druge imaju popis kaznenih djela. Trogodišnjim pragom ograničava se područje primjene instrumenta na teža kaznena djela, ali se pretjerano ne ograničavaju mogućnosti njegove uporabe u praksi. Tim pragom isključuje se iz područja primjene niz kaznenih djela ovisno o kaznenom zakonu države članice (na primjer, u nekim državama članicama sudjelovanje u aktivnosti organiziranog kriminala ili otmice, ali i kaznena djela kao što su sitna krađa, prijevara ili napad u pogledu kojih bi se uporaba prekograničnog naloga za dostavljanje osjetljivijih podataka mogla smatrati neproporcionalnom). S druge strane, trogodišnji prag uključuje kaznena djela koja zahtijevaju učinkovitiji pristup, kao što je članstvo u zločinačkoj organizaciji, financiranje terorističkih

skupina, podupiranje ili oglašavanje zločinačke organizacije, osposobljavanje za počinjenje kaznenih djela terorizma, određena kaznena djela s terorističkom namjerom i priprema za kazneno djelo koje će se počiniti s terorističkom namjerom ili priprema za uzimanje taoca, koja bi inače bila isključena u slučaju primjene višeg praga, ovisno o državi članici. Taj prag odabran je kako bi se za sve države članice osigurala ravnoteža između učinkovitosti kaznenih istraga i zaštite prava i proporcionalnosti. Prednost praga jest i to što je lako primjenjiv u praksi.

Nadalje, nalozi za dostavljanje podataka o transakcijama ili o sadržaju mogu se izdavati i za posebna usklađena kaznena djela navedena u odredbi za koje će dokazi obično biti dostupni većinom samo u elektroničkom obliku. Time se opravdava primjena Uredbe i u slučajevima kad je maksimalna zatvorska kazna kraća od prethodno navedenog praga jer se u protivnom ne mogu provesti odgovarajuće istrage tih kaznenih djela, što može dovesti do nekažnjivosti. Kaznena djela su posebne odredbe sljedećih: i. Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP o borbi protiv prijevара i krivotvorenja bezgotovinskih sredstava plaćanja, ii. Direktive 2011/93/EU o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP i iii. Direktive 2013/40/EU o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP. Nalozi se mogu izdavati i za kaznena djela navedena u Direktivi 2017/541/EU o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP. U odnosu na neka od tih kaznenih djela primjenjuje se minimalni maksimalni prag od najmanje 1 godine, a na druga od 2 godine, ali nijedan nije niži od maksimalnog praga od 1 godine.

Člankom se utvrđuju i obvezne informacije koje mora sadržavati europski nalog za dostavljanje kako bi pružatelj usluge mogao utvrditi i dostaviti tražene podatke. Obrazloženje osnove za nužnost i proporcionalnost te mjere također je dio europskog naloga za dostavljanje.

Europski nalog za dostavljanje provodi se izdavanjem potvrde o europskom nalogu za dostavljanje (EPOC) (vidjeti članak 8.), koja se prevodi i šalje pružatelju usluga. EPOC sadržava iste obvezne podatke kao i nalog, osim osnove za nužnost i proporcionalnost mjere ili dodatnih pojedinosti o predmetu.

U situacijama kad su traženi podaci pohranjeni ili se obrađuju u okviru infrastrukture koju pružatelj usluga pruža trgovačkom društvu, obično u slučaju usluga smještaja na poslužitelju ili softvera, trgovačko društvo trebalo bi biti glavni adresat zahtjeva istražnih tijela. U tom slučaju možda će biti potreban postupak europskog istražnog naloga ili uzajamne pravne pomoći ako trgovačko društvo nije pružatelj usluga obuhvaćen područjem primjene ove Uredbe. Europski nalog za dostavljanje može biti naslovljen na pružatelja usluge samo ako ne bi bilo primjereno zahtjev nasloviti na trgovačko društvo, posebno ako bi se time mogla ugroziti istraga, na primjer ako je samo trgovačko društvo predmet istrage.

Prije izdavanja europskog naloga za dostavljanje, tijelo izdavatelj mora uzeti u obzir i moguće imunitete i povlastice u skladu sa zakonom države članice pružatelja usluge ili učinak na temeljne interese te države članice, kao što su nacionalna sigurnost i obrana. Ovom odredbom nastoji se osigurati da se u državi izdavateljici uzmu u obzir imuniteti i povlastice koji štite tražene podatke u državi članici pružatelja usluge, posebno ako se njima osigurava viši stupanj zaštite nego zakonom države izdavateljice.

Članak 6.: Uvjeti za izdavanje europskog naloga za čuvanje

Europski nalog za čuvanje podliježe sličnim uvjetima kao i europski nalog za dostavljanje. On se može izdavati za bilo koje kazneno djelo u skladu s drugim uvjetima iz članka 6. Cilj je spriječiti uklanjanje, brisanje ili mijenjanje relevantnih podataka u situacijama kad bi za dostavljanje tih podataka moglo trebati više vremena, na primjer zato što će se upotrebljavati kanali pravosudne suradnje. Budući da se, primjerice, europski istražni nalog može u načelu izdavati za bilo koje kazneno djelo i nije ograničen pragovima, ne ograničava se ni europski nalog za čuvanje. U protivnom taj instrument ne bi bio djelotvoran. Kako bi se istražnim tijelima omogućilo da brzo djeluju i budući da će sljedeći zahtjev biti relevantni zahtjev za dostavljanje podataka kad će se ponovno provjeravati svi uvjeti, europske naloge za čuvanje mogu izdavati ili ovjeravati i tužitelji.

Članak 7.: Adresat europskog naloga za dostavljanje ili europskog naloga za čuvanje

Europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje trebali bi se upućivati pravnom zastupniku kojeg je pružatelj usluge imenovao za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenom postupku u skladu s Direktivom o utvrđivanju usklađenih pravila za imenovanje pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima. Prijenos će biti u obliku potvrde o europskom nalogu za dostavljanje („EPOC”) ili potvrde o europskom nalogu za čuvanje („EPOC-PR”), kako je navedeno u članku 8. Pravni zastupnik odgovoran je za zaprimanje i za pravodobno i potpuno izvršenje naloga. Time se pružateljima usluga omogućuje da izaberu kako će se organizirati za pružanje podataka koje su zatražila nadležna tijela države članice.

Ako nije imenovan pravni zastupnik, nalozi se mogu uputiti bilo kojem poslovnom nastanu pružatelja usluge u Uniji. Ovom dodatnom mogućnošću nastoji se osigurati učinkovitost sustava u slučaju kad pružatelj usluga (još) nije imenovao posebnog zastupnika, na primjer, ako nema obvezu imenovati pravnog zastupnika u skladu s Direktivom jer pružatelji usluga imaju poslovni nastan i aktivni su u samo jednoj državi članici ili u slučajevima kad obveza imenovanja pravnog zastupnika još nije na snazi prije roka za prenošenje Direktive.

Ako pravni zastupnik ne ispuni obveze, postoje dvije situacije u kojima se tijelo izdavatelj može obratiti poslovnom nastanu pružatelja usluge u Uniji: u hitnim slučajevima koji su definirani u članku 9. stavku 2. i u slučajevima kad pravni zastupnik ne ispuni svoje obveze iz članaka 9. i 10. i kad tijelo izdavatelj smatra da postoji nedvojbeni rizik od gubitka podataka.

Članak 8.: Potvrda europskog naloga za dostavljanje i europskog naloga za čuvanje

Potvrde EPOC i EPOC-PR služe za dostavljanje naloga adresatima definiranim u članku 7. Predlošci za obje potvrde navedeni su u prilogima I. i II. Uredbi. Oni se moraju prevesti na jedan od službenih jezika države članice u kojoj se adresat nalazi. Pružatelj usluga može izjaviti da će se prihvaćati nalozi i na drugim službenim jezicima Unije. U potvrdama se nastoje navesti sve nužne informacije koje treba dostaviti adresatu u standardiziranom formatu, kako bi se smanjila mogućnost pogreške i omogućilo jednostavno pronalaženje podataka. Treba izbjegavati slobodan tekst jer će se time smanjiti troškovi prevođenja. U potvrdu se ne uključuje potpuno obrazloženje koje uključuje osnovu za nužnost i proporcionalnost ili dodatne pojedinosti o predmetu, kako se ne bi ugrozile istrage. Ona je stoga potrebna samo kao dio samog naloga kako bi se kasnije osumnjičeniku omogućilo da ga osporava tijekom kaznenog postupka.

Neki pružatelji usluga već su uspostavili platforme za podnošenje zahtjeva tijela kaznenog progona. Uredbom se ne sprječava uporaba tih platformi jer ona donosi mnoge prednosti, uključujući mogućnost jednostavne autentifikacije i sigurnog prijenosa podataka. Međutim, na tim platformama mora se omogućiti podnošenje EPOC-a i EPOC-PR-a u formatu predviđenom u prilogima I. i II. bez traženja dodatnih podataka o nalogu.

Platforme koje su uspostavile države članice ili tijela Unije mogu pružati i sigurno sredstvo za dostavljanje naloga i za olakšavanje autentifikacije naloga i prikupljanje statističkih podataka. Trebalo bi uzeti u obzir moguće širenje platformi eCodex i SIRIUS kako bi se uključilo sigurno povezivanje s pružateljima usluga za potrebe dostavljanja EPOC-a i EPOC-PR-a i, prema potrebi, odgovora pružatelja usluga.

Članak 9.: Izvršenje potvrde europskog naloga za dostavljanje ili čuvanje (EPOC)

Člankom 9. obvezuju se adresati da odgovore na EPOC i uvode se obvezni rokovi. Uobičajeni rok je 10 dana, ali nadležna tijela mogu, ako je opravdano, odrediti i kraći rok. Nadalje, u hitnim slučajevima, koji se definiraju kao situacija kad postoji neposredna prijetnja za život ili fizičku cjelovitost osobe ili ključne infrastrukture, rok je 6 sati.

Odredbom se osigurava i mogućnost za dijalog između adresata i tijela izdavatelja. Ako je EPOC nepotpun, očito netočan ili ne sadržava dostatne informacije da bi ga pružatelj usluga mogao izvršiti, adresat se obraća tijelu izdavatelju i traži objašnjenje pomoću obrasca iz Priloga III. On obavješćuje tijelo izdavatelja i u slučajevima kad ne može pružiti podatke zbog više sile ili *de facto* nemogućnosti. To je slučaj, na primjer, ako osoba čiji se podaci traže nije bila ni korisnik usluge i, na primjer u skladu s drugim obvezama privatnosti, pružatelj usluge nije zakonito obrisao njezine podatke prije nego što je on ili njegov pravni zastupnik zaprimio nalog. Tijelo izdavatelj morat će biti svjesno tih okolnosti kako bi moglo brzo reagirati, možda prikupiti elektroničke podatke o drugom pružatelja usluga i spriječiti tijelo izdavatelja da pokrene postupak izvršenja ako to nema smisla.

Ako adresat uopće ne dostavi informacije, ne dostavi iscrpne informacije ili ih dostavi sa zakašnjenjem, iz drugih razloga koji nisu prethodno navedeni, on mora obavijestiti tijelo izdavatelja o razlozima u obrascu uključenom u prilog III. Adresati stoga mogu tijelu izdavatelju postaviti bilo koje pitanje povezano s izvršenjem EPOC-a. Time se tijelu izdavatelju omogućuje da ispravi ili preispita EPOC na samom početku, prije faze izvršenja.

Ako se podaci ne dostave odmah, posebno ako je pokrenut dijalog između adresata i tijela izdavatelja, što znači da više ne mogu biti ispunjeni rokovi iz članka 9. stavka 1., pružatelj usluge mora po primitku EPOC-a čuvati podatke kako ih ne bi izgubio, pod uvjetom da se ti podaci mogu pronaći. Čuvanje se može odnositi na objašnjeni EPOC ili naknadni zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć ili europski istražni nalog koji će se poslati umjesto izvornog EPOC-a.

Članak 10.: Izvršenje potvrde europskog naloga za čuvanje (EPOC-PR)

Za izvršenje EPOC-PR-a potrebno je sačuvati podatke koji su dostupni u trenutku primitka naloga. Pružatelji usluga trebali bi sačuvati podatke što dulje moguće kako bi ih mogli dostaviti na zahtjev, pod uvjetom da tijelo izdavatelj u roku od 60 dana od izdavanja naloga potvrdi da je izdalo naknadni zahtjev za dostavljanje. To znači da već moraju biti poduzeti barem neki formalni koraci, kao što je slanje zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć na prevođenje.

S druge strane, zahtjevi za čuvanje trebali bi se podnositi ili održavati samo onoliko dugo koliko je potrebno kako bi se mogao podnijeti naknadni zahtjev za dostavljanje tih podataka. Kako bi se izbjeglo nepotrebno ili pretjerano dugo čuvanje, tijelo koje je izdalo europski nalog za čuvanje odmah obavješćuje adresata ako je donesena odluka o neizdavanju ili o povlačenju naloga za dostavljanje ili zahtjeva za pravosudnu suradnju.

Ovom odredbom osigurava se i mogućnost za dijalog između adresata i tijela izdavatelja, slično kao i odredbama članka 9. Ako je EPOC-PR nepotpun, očito netočan ili ne sadržava dostatne informacije da bi ga pružatelj usluga mogao izvršiti, adresat se obraća tijelu izdavatelju i traži objašnjenje pomoću obrasca iz Priloga III. On obavješćuje tijelo izdavatelja i u slučajevima kad ne može pružiti podatke zbog više sile, *de facto* nemogućnosti ili iz nekih drugih razloga.

Članak 11.: Povjerljivost i informacije o korisnicima

Mora se štititi povjerljivost tekuće istrage, među ostalim činjenica da je izdan nalog za pribavljanje relevantnih podataka. Ovaj članak temelji se na članku 19. Direktive o europskom istražnom nalogu. U njemu je predviđena obveza adresata i pružatelja usluge, ako on nije adresat, da čuvaju povjerljivost EPOC-a ili EPOC-PR-a, posebno tako što će se suzdržati od obavješćivanja osobe čiji se podaci traže, ako tako traži tijelo izdavatelj, kako bi se zaštitila istraga kaznenih djela, u skladu s člankom 23. Opće uredbe o zaštiti podataka.

S druge strane, važno je, uključujući za primjenu pravnih lijekova, obavijestiti osobu čiji se podaci traže. Ako pružatelj usluga to ne učini na zahtjev tijela izdavatelja, tijelo izdavatelj obavješćuje osobu u skladu s člankom 13. Direktive o zaštiti podataka za potrebe kaznenog progona kad više ne postoji opasnost od ugrožavanja istrage i uključuje informacije o dostupnim pravnim lijekovima. Zbog manjeg utjecaja na uključena prava, takve informacije ne pružaju se u slučaju europskog naloga za čuvanje već samo u slučaju europskih naloga za dostavljanje.

Članak 12.: Nadoknada troškova

Ako je tako predviđeno nacionalnim pravom države izdavateljice za nacionalne naloge u sličnim nacionalnim predmetima, pružatelji usluga mogu tražiti nadoknadu troškova i od države izdavateljice u skladu s njezinim nacionalnim pravom. Time se osigurava jednako postupanje prema pružateljima usluga kojima ista država članica upućuje nacionalni nalog i prema onima kojima upućuje EPOC, ako je ta država članica odlučila nadoknaditi troškove određenim pružateljima usluga. S druge strane, prijedlogom Uredbe ne usklađuje se nadoknada troškova jer su države članice u tom pogledu donosile različite odluke.

Pružatelj usluga može tražiti nadoknadu troškova izravno ili preko svojeg pravnog zastupnika. Troškovi se mogu nadoknaditi samo jednom.

Poglavlje 3.: Sankcije i izvršenje

Članak 13.: Sankcije

Države članice osiguravaju da postoje djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće novčane kazne za slučajeve kad pružatelji usluga ne ispunjavaju svoje obveze iz članaka 9. 10. ili 11. Time se ne dovode u pitanje nacionalni zakoni kojima se predviđa određivanje kaznenih sankcija u tim situacijama.

Članak 14.: Postupak izvršenja

Člankom 14. predviđa se postupak izvršenja naloga u slučaju neispunjenja uz pomoć države članice u kojoj se nalazi adresat dostavljene potvrde. Ovisno o izvornom adresatu, to može biti država članica pružatelja usluge ili pravnog zastupnika. Tijelo izdavatelj dostavlja nadležnom tijelu u državi izvršiteljici cijeli nalog zajedno s obrazloženjem o nužnosti i proporcionalnosti popraćen potvrdom i ona ga izvršava u skladu sa svojim nacionalnim pravom primjenom, prema potrebi, sankcija iz članka 13. Ako je nalog proslijeđen na izvršenje državi izvršiteljici, tijelo koje izvršava nalog može po primitku odlučiti da ga neće priznati ili izvršiti ako smatra da se primjenjuje bilo koja od ograničenih osnova za protivljenje i nakon savjetovanja s tijelom izdavateljem. Nadalje, ako je postupak za izvršenje pokrenut, adresat će moći osporiti nalog pred tijelom izvršiteljem. Adresat to može učiniti na temelju bilo koje od tih osnova, osim na temelju imuniteta i povlastica, ali uključujući slučajeve kad je očito da nalog nije izdalo ili ovjerilo nadležno tijelo ili da bi se njegovim izvršenjem prekršila Povelja Europske unije o temeljnim pravima ili bi nedvojbeno bio uvredljiv. Na primjer, nalogom kojim se traži dostavljanje podataka o sadržaju koji se odnose na neodređenu skupinu osoba na nekom zemljopisnom području ili koji nisu povezani s kaznenim postupcima očito bi se zanemarivali uvjeti za izdavanje europskog naloga za dostavljanje utvrđeni ovom Uredbom i to bi već bilo očito iz sadržaja same potvrde. Na druge osnove može se pozivati samo osoba čiji se podaci traže u okviru vlastitih pravnih lijekova dostupnih u državi izdavateljici (vidjeti članak 17. u nastavku). Nadalje, pružatelji usluga imaju na raspolaganju pravni lijek protiv odluke tijela izvršitelja kojom im se određuje kazna.

Postupak izvršenja sadržava nekoliko rokova za tijelo izvršitelja i tijelo izdavatelja kako bi se izbjegla daljnja kašnjenja tijekom tog postupka.

Poglavlje 4.: Pravni lijekovi

Članci 15. i 16.: Postupak preispitivanja u slučaju proturječnih obveza koje proizlaze iz zakonodavstva treće zemlje

Člancima 15. i 16. predviđen je postupak preispitivanja u slučajevima kad se pružatelji usluga sjedištem u trećim zemljama suočavaju s proturječnim obvezama. Te su odredbe od velike važnosti i za osiguranje zaštite pojedinačnih prava i međunarodnog priznavanja. Njima se utvrđuje viši standard kako bi se treće zemlje potaknule da osiguraju slični stupanj zaštite. U suprotnoj situaciji kad nadležna tijela treće zemlje nastoje prikupiti podatke o građaninu EU-a od pružatelja usluga iz EU-a, zakoni Unije ili država članica o zaštiti temeljnih prava, kao što je pravna stečevina o zaštiti podataka, mogu na sličan način spriječiti otkrivanje tih podataka. Europska unije očekuje od trećih zemalja da poštuju te zabrane kao što se one poštuju i u ovom prijedlogu.

Adresat može pokrenuti postupak iz članka 15. ako bi ispunjenje europskog naloga za dostavljanje uzrokovalo kršenje zakona treće zemlje kojima se zabranjuje otkrivanje podataka na osnovu toga da je to nužno za zaštitu temeljnih prava uključenih osoba ili temeljnih interesa treće zemlje povezanih s nacionalnom sigurnošću ili obranom. Adresat mora tijelu izdavatelju dostaviti prigovor u kojem će obrazložiti zašto je zaključio da postoje proturječne obveze. Takav obrazloženi prigovor ne može se temeljiti samo na činjenici da u zakonu treće zemlje ne postoje slične odredbe ili samo na činjenici da su podaci pohranjeni u trećoj zemlji. Obrazloženi prigovor podnosi se u skladu s postupkom iz članka 9. stavka 5. o obavješćivanju o namjeri nepostupanja u skladu s nalogom, pomoću obrasca iz Priloga III.

Tijelo izdavatelj na temelju tog obrazloženog prigovora preispituje svoj nalog. Ako tijelo izdavatelj odluči povući nalog, postupak je gotov. Ako bi tijelo izdavatelj željelo zadržati nalog, predmet se upućuje nadležnom tijelu njegove države članice. Sud potom ocjenjuje, na temelju obrazloženog prigovora i uzimajući u obzir sve relevantne činjenice predmeta, primjenjuje li se zakon treće zemlje na predmetni slučaj i, ako se primjenjuje, postoji li u tom slučaju sukob interesa. Sud bi u okviru te procjene trebao uzeti u obzir činjenicu nastoje li se zakonom treće zemlje, umjesto zaštite temeljnih prava ili temeljnih interesa treće zemlje povezanih s nacionalnom sigurnošću ili obranom, očito zaštititi drugi interesi ili je usmjeren na zaštitu nezakonitih aktivnosti u okviru zahtjeva tijela kaznenog progona u kontekstu kaznenih istraga.

Ako sud utvrdi da postoji sukob s obvezama koje proizlaze iz zakona o zaštiti temeljnih prava osoba ili temeljnih interesa treće zemlje povezanih s nacionalnom sigurnošću ili obranom, on mora zatražiti mišljenje relevantne treće zemlje posredstvom njezinih nacionalnih središnjih tijela. Ako treća zemlja s kojom je provedeno savjetovanje potvrdi da postoji sukob i prigovori na izvršenje naloga, sud mora povući nalog.

Ako sukob nastaje zbog drugog zakonodavstva treće zemlje kojim se ne štite temeljna prava osoba ili temeljni interesi te treće zemlje povezani s nacionalnom sigurnošću ili obranom, sud donosi svoju odluku na temelju procjene interesa u korist potvrđivanja naloga i protiv njegova potvrđivanja.

Uvjeti utvrđeni u članku 9., posebno obveza čuvanja opisana u članku 9. stavku 6., primjenjuju se i u situacijama kad nastaju proturječne obveze koje proizlaze iz zakona treće zemlje. Ako sud zaključi da nalog treba potvrditi, o tome se obavješćuju tijelo izdavatelj i pružatelj usluga kako bi mogao započeti postupak izvršenja. U slučaju ukidanja naloga može se izdati zasebni europski nalog za čuvanje kako bi se osigurala dostupnost podataka ako se oni mogu pribaviti na temelju zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć.

Budući da sam europski nalog za čuvanje ne dovodi do otkrivanja podataka i stoga se ne javljaju slična pitanja, postupak preispitivanja ograničen je na europski nalog za dostavljanje.

Članak 17.: Djelotvorni pravni lijekovi

Ovom odredbom osigurava se da osobe na koje se odnosi europski nalog za dostavljanje imaju na raspolaganju djelotvorne pravne lijekove. Ti pravni lijekovi ostvaruju se u državi izdavateljici u skladu s nacionalnim pravom. U pogledu osumnjičenika i okrivljenika pravni lijekovi obično se ostvaruju u kaznenom postupku. Za europski nalog za čuvanje nisu dostupni posebni pravni lijekovi jer on sam po sebi ne dopušta otkrivanje podataka, osim u onim slučajevima kad nakon njega slijedi izdavanje europskog naloga za dostavljanje ili drugog instrumenta koji dovodi do otkrivanja, u odnosu na koje postoje posebni pravni lijekovi.

Pravo na pravni lijek u državi izdavateljici imaju i osobe čiji se podaci traže, a koje nisu osumnjičenici ili okrivljenici u kaznenim postupcima. Svim tim pravima ne dovode se u pitanje pravni lijekovi dostupni u skladu sa Direktivom o zaštiti podataka za potrebe kaznenog progona i u Općoj uredbi o zaštiti podataka.

Za razliku od onoga što je predviđeno za pružatelje usluga, Uredbom se ne ograničavaju moguće osnove na temelju kojih sve te osobe mogu osporavati zakonitost naloga. Te osnove uključuju nužnost i proporcionalnost naloga.

Ostvarivanjem pravnih lijekova u državi izdavateljici ne uzrokuje se neproporcionalno opterećivanje uključenih osoba. Kao u slučaju naloga koji se izvršavaju u okviru drugih oblika pravosudne suradnje, sudovi u državi izdavateljici u najboljem su položaju za preispitivanje zakonitosti europskih naloga za dostavljanje koje su izdala njihova nadležna tijela i za ocjenjivanje usklađenosti s njihovim nacionalnim pravom. Nadalje, tijekom faze izvršenja, adresati se mogu zasebno protiviti izvršenju EPOC-a ili EPOC-PR-a u njihovoj državi članici domaćinu na temelju osnova navedenih u Uredbi (vidjeti prethodni članak 14.).

Članak 18.: Poštovanje povlastica i imuniteta u skladu s pravom države primateljice

Ovom odredbom nastoji se ostvariti isti cilj kao i člankom 5. stavkom 7. kako bi se osiguralo da se u državi izdavateljici uzmu u obzir imuniteti i povlastice kojima se štite podaci traženi u državi članici pružatelja usluge, posebno ako postoje razlike između tih država članica te temeljni interesi države članice kao što su nacionalna sigurnost i obrana. U članku 18. predviđeno je da ih sud u državi izdavateljici mora uzeti u obzir kao da su predviđeni njegovim nacionalnim pravom. Zbog različitog ocjenjivanja relevantnosti i dopustivosti dokaza u državama članicama, odredbom se sudovima ostavlja određena fleksibilnost u pogledu toga kako će ih uzeti u obzir.

Poglavlje 5.: Završne odredbe

Članak 19.: Praćenje i izvješćivanje

Ovim člankom zahtjeva se od država članica da izvješćuju o posebnim informacijama povezanim s primjenom Uredbe kako bi Komisiji pomogle u izvršavanju njezinih dužnosti iz članka 24. Komisija uspostavlja detaljni program za praćenje ishoda, rezultata i učinaka ove Uredbe.

Članak 20.: Izmjene potvrda i obrazaca

Potvrdama i obrascima iz priloga I., II. i III. ovom prijedlogu olakšat će se izvršenje EPOC-a i EPOC-PR-a. Iz tog razloga nužno je da se u budućnosti može čim prije riješiti moguća potreba za poboljšanjem sadržaja potvrde i obrasca. Izmjena tri priloga u redovnom zakonodavnom postupku nije u skladu s tim zahtjevom i oni čine sporedne elemente zakonodavnih akata čiji su glavni elementi definirani u članku 8. Stoga je u članku 20. propisan brži i fleksibilniji postupak izmjene delegiranim aktima.

Članak 21.: Izvršavanje delegiranja

U ovom članku propisani su uvjeti pod kojima Komisija ima ovlasti donositi delegirane akte kako bi osigurala nužne izmjene potvrde i obrazaca priloženih prijedlogu. U njemu je utvrđen standardni postupak za donošenje takvih delegiranih akata.

Članak 22.: Obavijesti

Države članice dužne su obavijestiti Komisiju o nadležnim tijelima izdavateljima i tijelima izvršiteljima te o nadležnim sudovima za rješavanje obrazloženih prigovora pružatelja usluga u slučaju sukoba među zakonima.

Članak 23.: Odnos s europskim istražnim nalogima

Ovom odredbom objašnjava se da se Uredbom ne sprječavaju nadležna tijela država članica da za pribavljanje elektroničkih dokaza izdaju europske istražne naloge u skladu s Direktivom 2014/41/EU.

Članak 24.: Evaluacija

Ovom odredbom utvrđuje se da Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe u skladu sa Smjernicama Komisije za bolju regulativu i u skladu s člankom 22. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.²⁵ Komisija će 5 godina nakon stupanja na snagu predložene Uredbe izvijestiti Europski parlament i Vijeće o zaključcima evaluacije, uključujući o procjeni potrebe za proširenjem područja primjene na usluge koje još nisu obuhvaćene, ali bi mogle postati relevantnije za istrage.

Članak 25.: Stupanje na snagu

Predložena Uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon njezine objave u Službenom listu. Ova se Uredba primjenjuje 6 mjeseci nakon njezina datuma stupanja na snagu.

²⁵ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. SL L 123, 12.5.2016., str. 1. – 14.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 82. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁶,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Unija si je za cilj postavila održavanje i razvoj područja slobode, sigurnosti i pravde. U cilju postupne uspostave tog područja Unija treba donijeti mjere koje se odnose na pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima na temelju načela uzajamnog priznavanja presuda i sudskih odluka, koje se, od sastanka Europskog vijeća u Tempereu održanog 15. i 16. listopada 1999., zajednički naziva temeljem pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u Uniji.
- (2) Mjere za pribavljanje i čuvanje elektroničkih dokaza sve su važnije kako bi se omogućile kaznene istrage i progoni diljem Unije. Učinkoviti mehanizmi za pribavljanje elektroničkih dokaza od ključne su važnosti za borbu protiv zločina, podložno uvjetima za osiguranje potpunog poštovanja temeljnih prava i načela priznatih u Povelji Europske unije o temeljnim pravima kako su ugrađena u Ugovore, posebno načela nužnosti i proporcionalnosti, pravičnog postupka, zaštite podataka, povjerljivosti korespondencije i privatnosti.
- (3) U Zajedničkoj izjavi ministara pravosuđa i unutarnjih poslova i predstavnika institucija Unije o terorističkim napadima u Bruxellesu 22. ožujka 2016. istaknuto je da je prioritetno pitanje pronaći načine za osiguravanje elektroničkih dokaza te za njihovo brže i učinkovitije pribavljanje i utvrditi konkretne mjere za rješavanje tog pitanja.
- (4) U Zaključcima Vijeća od 9. lipnja 2016. istaknuta je sve veća važnost elektroničkih dokaza u kaznenim postupcima i zaštite kiberprostora od zlouporabe i zločinačkih aktivnosti u cilju zaštite gospodarstava i društava, kao i da tijela kaznenog progona i pravosudna tijela moraju imati učinkovite alate za istrage i kazneni progon kaznenih djela povezanih s kiberprostorom.

²⁶

SL C , , str...

- (5) Komisija je u Zajedničkoj komunikaciji o otpornosti, odvrćanju i obrani od 13. rujna 2017.²⁷ istaknula da učinkovite istrage i kazneni progon kiberkriminaliteta imaju glavnu ulogu u odvrćanju od kibernetičkih napada i da postojeći postupovni okvir treba bolje prilagoditi internetskom dobu. Postojeći postupci ponekad nisu u skladu s brzinom kibernetičkih napada, što upućuje na posebnu potrebu za brзом prekograničnom suradnjom.
- (6) Europski parlament ponovio je ta pitanja u svojoj Rezoluciji od 3. listopada 2017. o borbi protiv kiberkriminaliteta²⁸ ističući probleme koje trenutačno rascjepkani pravni okvir može uzrokovati pružateljima usluga koji žele ispuniti zahtjeve tijela kaznenog progona i pozvao je Komisiju da predloži europski pravni okvir Unije za elektroničke dokaze koji će sadržavati dostatne zaštitne mjere za prava i slobode svih uključenih osoba.
- (7) Mrežne usluge mogu se pružati s bilo kojeg mjesta i ne zahtijevaju fizičku infrastrukturu, prostorije ili zaposlenike u određenoj zemlji. Uslijed toga, relevantni dokazi često se pohranjuju izvan države u kojoj se provodi istraga ili ih pohranjuje pružatelj usluga s poslovnim nastanom izvan te države. Često ne postoji druga veza između predmeta koji se istražuje u predmetnoj državi i države u kojoj se nalazi mjesto pohrane ili glavni poslovni nastan pružatelja usluge.
- (8) Zbog nepostojanja veze zahtjevi za pravosudnu suradnju često se upućuju državama koje su domaćini velikog broja pružatelja usluga, ali nisu ni na koji drugi način povezane s predmetom. Nadalje, broj zahtjeva višestruko se povećao zbog sve veće uporabe umreženih usluga prekogranične prirode. Stoga pribavljanje elektroničkih dokaza uporabom kanala pravosudne suradnje često dugo traje, duže nego što će možda biti dostupni daljnji tragovi. Nadalje, ne postoji jasni okvir za suradnju s pružateljima usluga, a određeni pružatelji iz trećih zemalja prihvaćaju izravne zahtjeve za podatke koji nisu povezani sa sadržajem u mjeri u kojoj to dopušta njihovo primjenjivo nacionalno pravo. Stoga se sve države članice oslanjaju na kanale za suradnju s pružateljima usluga, ako su dostupni, uporabom različitih nacionalnih alata, uvjeta i postupaka. Nadalje, kad je riječ o podacima o sadržaju, neke države članice poduzele su jednostrane mjere, a druge se i dalje oslanjaju na pravosudnu suradnju.
- (9) Rascjepkani pravni okvir uzrokuje probleme pružateljima usluga koji žele ispuniti zahtjeve tijela kaznenog progona. Stoga je potrebno uspostaviti europski pravni okvir za elektroničke dokaze kako bi se pružateljima usluga obuhvaćenima područjem primjene instrumenta odredila obveza da izravno odgovaraju nadležnim tijelima bez uključivanja pravosudnog tijela u državi članici pružatelja usluge.
- (10) Naloga iz ove Uredbe trebalo bi uputiti pravnim zastupnicima pružatelja usluga koji su imenovani u tu svrhu. Ako pružatelj usluga s poslovnim nastanom u Uniji nije imenovao pravnog zastupnika, nalozi se mogu uputiti bilo kojem poslovnom nastanu tog pružatelja usluge u Uniji. Tom dodatnom mogućnošću osigurava se učinkovitost sustava ako pružatelj usluga (još) nije imenovao posebnog predstavnika.
- (11) Mehanizam europskog naloga za dostavljanje i europskog naloga za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima može funkcionirati samo na temelju visokog stupnja uzajamnog povjerenja među državama članicama, koje je bitan preduvjet za pravilno funkcioniranje instrumenta.

²⁷ JOIN(2017) 450 final

²⁸ 2017/2068 (INI).

- (12) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela koja su posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Ona uključuju pravo na slobodu i sigurnost, poštovanje privatnog i obiteljskog života, zaštitu osobnih podataka, slobodu poduzetništva, pravo na imovinu, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, pretpostavku nedužnosti i pravo na obranu, načela zakonitosti i proporcionalnosti te pravo da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo. Ako država članica izdavateljica ima naznake da je u drugoj državi članici možda u tijeku usporedni kazneni postupak, ona se savjetuje s nadležnim tijelima te države članice u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2009/948/PUP²⁹.
- (13) Kako bi se zajamčilo potpuno poštovanje temeljnih prava, u ovoj Uredbi izričito se spominju nužni standardi u pogledu pribavljanja osobnih podataka, obrade takvih podataka, sudskog nadzora uporabe istražne mjere predviđene ovim instrumentom i dostupnih pravnih lijekova.
- (14) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje postupovna prava u kaznenim postupcima utvrđena u direktivama 2010/64/EU³⁰, 2012/13/EU³¹, 2013/48/EU³², 2016/343³³, 2016/800³⁴ i 2016/1919³⁵ Europskog parlamenta i Vijeća.
- (15) Ovim instrumentom utvrđuju se pravila u skladu s kojima nadležno pravosudno tijelo u Europskoj uniji može izdavanjem europskog naloga za dostavljanje ili za čuvanje naložiti pružatelju usluga koji pruža usluge u Uniji dostavljanje ili čuvanje elektroničkih dokaza. Ova Uredba primjenjuje se u svim slučajevima kad pružatelj usluge ima poslovni nastan ili zastupnika u drugoj državi članici. U domaćim situacijama kad se ne mogu upotrebljavati instrumenti utvrđeni ovom Uredbom, njome se ne bi trebale ograničavati ovlasti nacionalnih nadležnih tijela koje su već utvrđene nacionalnim pravom da obvezuju pružatelje usluga koji imaju poslovni nastan ili zastupnika na njihovu državnom području.
- (16) Pružatelji usluga koji su najvažniji za kaznene postupke jesu pružatelji elektroničkih komunikacijskih usluga i posebni pružatelji usluga informacijskog društva kojima se olakšava komunikacija među korisnicima. Stoga bi obje skupine trebale biti obuhvaćene ovom Uredbom. Pružatelji elektroničkih komunikacijskih usluga definirani su u prijedlogu Direktive o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija. Te usluge uključuju interpersonalne komunikacijske usluge, kao što su

²⁹ [Okvirna odluka Vijeća 2009/948/PUP](#) od 30. studenoga 2009. o sprečavanju i rješavanju sporova o izvršavanju nadležnosti u kaznenim postupcima (SL L 328, 15.12.2009., str. 42.).

³⁰ [Direktiva 2010/64/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima (SL L 280, 26.10.2010., str. 1.).

³¹ [Direktiva 2012/13/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informiranje u kaznenom postupku (SL L 142, 1.6.2012., str. 1.).

³² [Direktiva 2013/48/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6.11.2013., str. 1.).

³³ [Direktiva \(EU\) 2016/343](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11.3.2016., str. 1.).

³⁴ [Direktiva \(EU\) 2016/800](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21.5.2016., str. 1.).

³⁵ [Direktiva \(EU\) 2016/1919](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičene i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga (SL L 297, 4.11.2016., str. 1.).

VoIP telefonija, usluge slanja poruka i usluge elektroničke pošte. Obuhvaćene kategorije usluga informacijskog društva jesu one za koje je pohrana podataka ključna komponenta usluge koja se pruža korisniku i posebno se odnose na društvene mreže u mjeri u kojoj se ne smatraju elektroničkim komunikacijskim uslugama, internetske trgovine koje olakšavaju transakcije između njihovih korisnika (kao što su potrošači ili poduzeća) ili ostale usluge smještaja na poslužitelju, uključujući kad se usluga pruža s pomoću računalstva u oblaku. Iz područja primjene ove Uredbe trebalo bi isključiti usluge informacijskog društva za koje pohrana podataka nije ključna nego samo dodatna komponenta usluge koja se pruža korisniku, kao što su pravne, arhitektonske, inženjerske i računovodstvene usluge koje se pružaju internetom na daljinu, čak i ako bi te usluge mogle biti obuhvaćene definicijom usluga informacijskog društva u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535.

- (17) U mnogim se slučajevima podaci više ne pohranjuju i ne obrađuju na korisničkom uređaju već se stavljaju na raspolaganje na infrastrukturi utemeljenoj na oblaku koja omogućuje pristup s bilo kojeg mjesta. Da bi mogli pružati takve usluge, pružatelji usluga ne moraju imati poslovni nastan ili poslužitelje u određenoj državi. Stoga primjena ove Uredbe ne bi trebala ovisiti o stvarnom mjestu poslovnog nastana pružatelja usluge ili mjestu obrade ili pohrane podataka.
- (18) Pružatelji usluga internetske infrastrukture povezanih s dodjelom imena i brojeva, kao što su registri naziva domena i pružatelji usluga privatnosti i posredništva, ili regionalni internetski registri adresa za internetski protokol (IP), posebno su važni za utvrđivanje vlasnika zlonamjernih ili kompromitiranih *web*-mjesta. Oni drže podatke koji su posebno važni za kaznene postupke jer mogu omogućiti identifikaciju osobe ili subjekta koji su vlasnici *web*-mjesta koje se upotrebljava za počinjenje kaznenog djela ili žrtve kaznenog djela u slučaju kompromitiranog *web*-mjesta koje su preuzeli zločinci.
- (19) Ovom se Uredbom uređuje samo prikupljanje pohranjenih podataka, odnosno podataka koje pružatelj usluge drži u trenutku primitka potvrde europskog naloga za dostavljanje ili za čuvanje. Njome se ne propisuje opća obveza zadržavanja podataka i ne ovlašćuje se presretanje podataka ili pribavljanje podataka pohranjenih u budućnosti nakon primitka potvrde naloga za dostavljanje ili čuvanje. Podatke bi trebalo dostavljati neovisno o tome jesu li enkribirani.
- (20) Kategorije podataka iz ove Uredbe uključuju podatke o pretplatnicima, podatke o pristupu, podatke o transakcijama (te se tri kategorije nazivaju „podaci koji se ne odnose na sadržaj”) i podatke o sadržaju. Ta razlika, osim u pogledu podataka o pristupu, postoji u zakonima mnogih država članica i u trenutačnom pravnom okviru SAD-a kojim se pružateljima usluga dopušta da podatke koji se ne odnose na sadržaj dobrovoljno dijele sa stranim tijelima kaznenog progona.
- (21) Primjereno je izdvojiti podatke o pristupu kao posebnu kategoriju podataka koji se upotrebljavaju u ovoj Uredbi. Podaci u pristupu pribavljaju se u istu svrhu kao i podaci o pretplatnicima, odnosno radi identifikacije korisnika, i u sličnoj mjeri utječu na temeljna prava kao i podaci o pretplatnicima. Podaci o pristupu obično se bilježe u kontekstu evidencije događaja (drugim riječima, unosi na poslužitelju) kako bi se označio početak i kraj pristupa korisnika usluzi. Mrežno sučelje koje se upotrebljava tijekom pristupa često se identificira na temelju pojedine IP adrese (statičke ili dinamičke) ili nekog drugog identifikatora. Ako korisnik nije poznat, često treba pribaviti identifikator prije nego što se od pružatelja usluge mogu tražiti podaci o pretplatniku povezani s tim identifikatorom.

- (22) Podaci o transakcijama, s druge strane, u načelu se pribavljaju radi prikupljanja informacija o kontaktima i kretanjima korisnika i mogu se upotrijebiti za izradu profila dotične osobe. Međutim, podaci o pristupu ne mogu sami po sebi služiti za uspostavu slične svrhe; na primjer, na temelju tih podataka ne mogu se dobiti informacije o sugovornicima koji su povezani s korisnikom. Stoga se ovim prijedlogom uvodi nova kategorija podataka prema kojoj će se postupati kao prema podacima o korisnicima ako se pribavljanjem tih podataka nastoji ostvariti sličan cilj.
- (23) Sve kategorije podataka sadržavaju osobne podatke i stoga su obuhvaćene zaštitnim mjerama iz pravne stečevine Unije o zaštiti podataka, ali intenzitet utjecaja na temeljna prava razlikuje se, posebno između podataka o pretplatnicima i podataka o pristupu, s jedne strane, i podataka o transakcijama i sadržaju, s druge strane. Dok su podaci o pretplatnicima i podaci o pristupu korisni za prikupljanje prvih tragova u istrazi o identitetu osumnjičenika, podaci o transakcijama i o sadržaju najvažniji su kao dokazni materijal. Stoga je ključno da instrumentom budu obuhvaćene sve te kategorije podataka. Zbog različitog stupnja utjecaja na temeljna prava određuju se različiti uvjeti za pribavljanje podataka o pretplatnicima i pristupu, s jedne strane, i podataka o transakcijama i sadržaju, s druge strane.
- (24) Europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje istražne su mjere koje bi se trebale izdavati samo u okviru posebnih kaznenih postupaka protiv određenih poznatih ili još nepoznatih počinitelja određenog kaznenog djela koje je već počinjeno, nakon pojedinačne evaluacije proporcionalnosti i nužnosti u svakom pojedinom slučaju.
- (25) Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje istražne ovlasti nadležnih tijela u građanskim ili upravnim postupcima, uključujući kad takvi postupci mogu dovesti do sankcija.
- (26) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati na pružatelje usluga koji pružaju usluge u Uniji i nalozi predviđeni ovom Uredbom mogu se izdavati samo za podatke koji se odnose na usluge koje se pružaju u Uniji. Usluge koje se pružaju isključivo izvan Unije nisu obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, čak ni u slučajevima kad pružatelj usluga ima poslovni nastan u Uniji.
- (27) Kako bi se utvrdilo pruža li pružatelj usluga svoje usluge u Uniji potrebno je procijeniti omogućuje li pružatelj usluga korištenje tim uslugama pravnim ili fizičkim osobama u jednoj ili više država članica. Međutim, sama dostupnost internetskog sučelja, kao što je primjerice dostupnost *web*-mjestu pružatelja usluge ili posrednika ili adrese e-pošte ili drugih podataka za kontakt u jednoj ili više država članica, ne bi trebala biti dostatan dokaz za primjenu ove Uredbe.
- (28) Bitna veza s Unijom također bi trebala biti relevantna za utvrđivanje područja primjene ove Uredbe. Smatra se da takva bitna veza s Unijom postoji ako pružatelj usluga ima poslovni nastan u Uniji. Ako nema takvog poslovnog nastana, kriterij bitne veze s Unijom trebalo bi ocjenjivati na temelju postojanja velikog broja korisnika u jednoj ili više država članica ili usmjeravanja aktivnosti prema jednoj ili više država članica. Usmjeravanje aktivnosti prema jednoj ili više država članica može se utvrditi na temelju svih relevantnih okolnosti, uključujući čimbenike kao što su uporaba jezika ili valute koja se uobičajeno koristi u državi članici ili mogućnosti naručivanja robe ili usluga. Usmjeravanje aktivnosti prema državi članici može se utvrditi i na temelju dostupnosti aplikacije u odgovarajućoj nacionalnoj trgovini aplikacija, na temelju oglašavanja na lokalnoj razini ili na jeziku te države članice ili na temelju odnosa s korisnicima kao što su pružanje usluge službe za korisnike na jeziku koji se upotrebljava u državi članici. Postojanje bitne veze može se pretpostaviti i kad pružatelj usluga usmjerava svoje djelatnosti u jednu ili više država članica kako je

utvrđeno u članku 17. stavku 1. točki (c) Uredbe 1215/2012 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima³⁶. S druge strane, pružanje usluge radi poštovanja zabrane diskriminacije iz Uredbe (EU) 2018/302³⁷ ne može se, samo na toj osnovi, smatrati usmjeravanjem ili ciljanjem aktivnosti prema određenom državnom području u Uniji.

- (29) Europski nalog za dostavljanje trebao bi se izdavati samo ako je to nužno i proporcionalno. Procjenom bi se trebalo uzeti u obzir je li nalog ograničen na ono što je nužno za postizanje legitimnog cilja pribavljanja relevantnih i nužnih podataka koji će služiti kao dokaz samo u određenom predmetu.
- (30) Pravosudno tijelo uvijek mora biti uključeno u izdavanje ili ovjeravanje europskog naloga za dostavljanje ili europskog naloga za čuvanje. Zbog osjetljivije prirode podataka o transakcijama ili sadržaju izdavanje ili ovjeravanje europskog naloga za dostavljanje tih kategorija podataka mora preispitati sudac. Budući da su podaci o pretplatnicima i pristupu manje osjetljivi, europske naloge za dostavljanje takvih podataka mogu dodatno izdavati ili ovjeravati nadležni tužitelji.
- (31) Iz istog razloga treba uvesti razliku u pogledu materijalnog područja primjene ove Uredbe: nalozi za dostavljanje podataka o pretplatnicima i podataka o pristupu mogu se izdavati za bilo koje kazneno djelo, dok bi pristup podacima o transakcijama i sadržaju trebao podlijegati strožim zahtjevima zbog osjetljivije prirode takvih podataka. Utvrđivanjem praga omogućuje se proporcionalniji pristup, zajedno s nizom drugih *ex ante* i *ex post* uvjeta i zaštitnih mjera za osiguranje poštovanja proporcionalnosti i prava uključenih osoba. Pragom se istodobno ne bi trebala umanjivati učinkovitost instrumenta i njegova uporaba u praksi. Dopuštanjem izdavanja naloga za istrage koje donose maksimalnu kaznu od najmanje tri godine ograničava se područje primjene instrumenta na teža kaznena djela, ali se ne utječe pretjerano na mogućnosti njegove uporabe u praksi. Time se iz područja primjene isključuje velik broj kaznenih djela koja države članice smatraju manje teškima, što pokazuje i blaža maksimalna kazna. Prednost je i jednostavna primjena u praksi.
- (32) Za neka kaznena djela dokazi će obično biti dostupni isključivo u elektroničkom obliku, koji je posebno nestalne prirode. To se posebno odnosi na kibernetička kaznena djela, čak i ona koja se možda ne smatraju teškim djelima sama po sebi, ali bi mogla uzrokovati veliku ili znatnu štetu, posebno uključujući slučajeve malog pojedinačnog učinka, ali velikog obujma i opće štete. U većini slučajeva primjena istog praga na kazneno djelo počinjeno s pomoću informacijskog sustava kao na druge vrste kaznenih djela većinom bi dovela do nekažnjivosti. Time se može opravdati primjena Uredbe i na kaznena djela kažnjiva kaznom zatvora kraćom od tri godine. Za dodatna kaznena djela povezana s terorizmom koja su opisana u Direktivi 2017/541/EU nije obvezan najniži maksimalni prag od tri godine.
- (33) Nadalje, nužno je predvidjeti da se Europski nalog za dostavljanje može izdati samo ako bi sličan nalog bio dostupan za isto kazneno djelo u usporedivoj situaciji u državi članici izdavateljici.

³⁶ [Uredba \(EU\) 1215/2012](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.).

³⁷ [Uredba \(EU\) 2018/302](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2018. o rješavanju pitanja neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na unutarnjem tržištu na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata te o izmjeni uredbi (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ (SL L 601, 2.3.2018., str. 1.).

- (34) U slučajevima kad su traženi podaci pohranjeni ili se obrađuju kao dio infrastrukture koju pružatelj usluga pruža trgovačkom društvu ili drugom subjektu koji nije fizička osoba, obično u slučaju usluga smještaja na poslužitelju, europski nalog za dostavljanje trebao bi se upotrebljavati samo kad nisu primjerene druge istražne mjere protiv trgovačkog društva ili subjekta, a posebno ako bi se time mogla ugroziti istraga. To je posebno važno kad je riječ o većim subjektima, kao što su korporacije ili državna tijela, koji se koriste uslugama pružatelja usluga za pružanje svoje korporativne IT infrastrukture ili usluga, ili za oboje. Prvi adresat europskog naloga za dostavljanje u tom bi slučaju trebalo biti trgovačko društvo ili drugi subjekt. To trgovačko društvo ili drugi subjekt ne može biti pružatelj usluga obuhvaćen područjem primjene ove Uredbe. Međutim, u slučajevima kad nalog nije moguće uputiti tome subjektu, na primjer zbog sumnje da je umiješan u predmet ili ako postoje naznake o tajnom dogovoru s predmetom istrage, nadležna tijela trebala bi nalog za dostavljanje traženih podataka uputiti pružatelju usluga koji pruža predmetnu infrastrukturu. Ova odredba ne utječe na pravo da se pružatelju usluga naloži čuvanje podataka.
- (35) Imunitet i povlastice, koji se mogu odnositi na kategorije osoba (kao što su diplomati) ili posebno zaštićene odnose (kao što je povjerljivi odnos između odvjetnika i klijenta) navode se u drugim instrumentima za uzajamno priznavanje, kao što je europski istražni nalog. Njihov doseg i učinak razlikuju se ovisno o primjenjivom nacionalnom pravu koje bi trebalo uzeti u obzir u trenutku izdavanja naloga jer tijelo izdavatelj može izdati nalog samo ako bi u sličan nalog bio dostupan u usporedivoj situaciji na nacionalnoj razini. Povrh tog osnovnog načela, imunitet i povlastice kojima se štite podaci o pristupu, podaci o transakcijama ili podaci o sadržaju u državi članici pružatelja usluge trebali bi se što više moguće uzeti u obzir u državi izdavateljici na isti način kao da su propisani nacionalnim pravom države izdavateljice. To je posebno relevantno ako se pravom države članice u kojoj se nalazi pružatelj usluge ili njegov pravni zastupnik osigurava veća zaštita nego pravom države izdavateljice. Odredbom se uzimaju u obzir i slučajevi kad bi otkrivanje podataka moglo utjecati na temeljne interese te države članice, kao što su nacionalna sigurnost i obrana. Kao dodatna zaštitna mjera, te aspekte trebalo bi uzeti u obzir ne samo kad se izdaje nalog već i kasnije, kad se ocjenjuje relevantnost i dopustivost predmetnih podataka u određenoj fazi kaznenog postupka i ako tijelo izvršitelj pokrene postupak izvršenja.
- (36) Europski nalog za čuvanje može se izdati za bilo koje kazneno djelo. Cilj je spriječiti uklanjanje, brisanje ili mijenjanje relevantnih podataka u situacijama kad bi za dostavljanje tih podataka moglo trebati više vremena, na primjer zato što će se upotrebljavati kanali pravosudne suradnje.
- (37) Europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje trebali bi se uputiti pravnom zastupniku kojeg je imenovao pružatelj usluge. Ako nije imenovan pravni zastupnik, nalozi se mogu uputiti poslovnom nastanu pružatelja usluge u Uniji. To može biti slučaj kad pružatelj usluge nema zakonsku obvezu imenovati pravnog zastupnika. Ako pravni zastupnik ne postupi u skladu s nalogom u hitnim situacijama, europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje mogu se uputiti i pružatelju usluga istodobno s traženjem izvršenja izvornog naloga u skladu s člankom 14. ili umjesto toga. Ako pravni zastupnik ne postupi u skladu s nalogom u situacijama koje nisu hitne, ali kad postoji jasan rizik od gubitka podataka, europski nalog za dostavljanje ili europski nalog za čuvanje mogu se uputiti i bilo kojem poslovnom nastanu pružatelja usluge u Uniji. Zbog tih različitih mogućih scenarija u odredbama se upotrebljava opći pojam „adresat”. Ako se obveza, kao što je obveza povjerljivosti,

primjenjuje ne samo na adresata već i na pružatelja usluga ako to nije adresat, to se navodi u odgovarajućoj odredbi.

- (38) Europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje trebali bi se dostaviti pružatelju usluge s pomoću potvrde europskog naloga za dostavljanje (EPOC) ili potvrde europskog naloga za čuvanje (EPOC-PR), koju bi trebalo prevesti. Potvrde bi trebale sadržavati iste obvezne podatke kao i nalozi, osim osnove za nužnost i proporcionalnost mjere ili dodatnih pojedinosti o predmetu kako bi se izbjeglo ugrožavanje istraga. Međutim, kako su dio samog naloga, one osumnjičeniku omogućuju osporavanje naloga kasnije tijekom kaznenog postupka. Prema potrebi, potvrdu treba prevesti na (najmanje jedan) službeni jezik države članice adresata ili na neki drugi službeni jezik za koji je pružatelj usluge izjavio da će ga prihvatiti.
- (39) Nadležno tijelo izdavatelj trebalo bi dostaviti EPOC ili EPOC-PR izravno adresatu sredstvima koja omogućuju dobivanje pisane potvrde pod uvjetima koji pružatelju usluge omogućuju da utvrdi vjerodostojnost, kao što su preporučena pošta, zaštićene e-poruke i platforme ili drugi zaštićeni kanali, uključujući one koje pružatelj usluge stavi na raspolaganje u skladu s pravilima o zaštiti osobnih podataka.
- (40) Traženi podaci trebali bi se dostaviti nadležnim tijelima najkasnije u roku od 10 dana od primitka EPOC-a. Pružatelj bi trebao poštovati kraće rokove u hitnim slučajevima i ako tijelo izdavatelj navede druge razloge zbog kojih se može odstupiti od desetodnevnog roka. Osim neposredne opasnosti od brisanja traženih podataka, takvi bi razlozi mogli uključivati okolnosti povezane s tekućom istragom, na primjer ako su traženi podaci povezani s drugim hitnim istražnim mjerama koje se ne mogu provoditi bez podataka koji nedostaju ili na neki drugi način o njima ovise.
- (41) Kako bi se pružateljima usluga omogućilo rješavanje formalnih problema nužno je uspostaviti komunikacijski postupak između pružatelja usluga i pravosudnog tijela izdavatelja u slučajevima kad je EPOC nepotpun ili sadržava očite pogreške ili ne sadržava dovoljno informacija za izvršenje naloga. Nadalje, ako pružatelj usluga iz nekog drugog razloga pravodobno ne pruži iscrpne informacije, na primjer zato što smatra da je to u suprotnosti s obvezom iz zakona treće zemlje, ili zato što smatra da europski nalog za dostavljanje nije izdan u skladu s uvjetima iz ove Uredbe, on bi trebao tijelima izdavateljima dati odgovarajuće obrazloženje. Komunikacijskim postupkom stoga bi u načelu trebalo omogućiti tijelu izdavatelju da u ranoj fazi ispravi ili ponovno razmotri EPOC. Kako bi se zajamčila dostupnost podataka pružatelj usluga trebao bi ih čuvati ako može utvrditi koji se podaci traže.
- (42) Po primitku potvrde o europskom nalogu za čuvanje (EPOC-PR) pružatelj usluga trebao bi čuvati tražene podatke najdulje 60 dana, osim ako ga tijelo izdavatelj obavijesti da je pokrenulo postupak za izdavanje naloga za dostavljanje, u kojem slučaju treba nastaviti čuvati podatke. Razdoblje od 60 dana utvrđeno je kako bi se mogao izdati službeni zahtjev. Uvjet je da već moraju biti poduzeti barem neki formalni koraci, kao što je slanje zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć na prevođenje. Po primitku tih informacija podatke bi trebalo čuvati onoliko dugo koliko je potrebno, odnosno do njihova dostavljanja u skladu s naknadnim zahtjevom za dostavljanje.
- (43) Pružatelji usluga i njihovi pravni zastupnici trebali bi osigurati povjerljivost i, na zahtjev tijela izdavatelja, suzdržati se od obavješćivanja osobe čiji se podaci traže kako

bi se zaštitila istraga kaznenih djela, u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) 2016/679³⁸. Međutim, podaci o korisnicima bitni su element za omogućivanje preispitivanja i pravnih lijekova i trebalo bi ih dostavljati nadležno tijelo ako se od pružatelja usluge tražilo da ne obavijesti korisnika, ako ne postoji rizik od ugrožavanja tekućih istraga, u skladu s nacionalnom mjerom kojom se provodi članak 13. Direktive (EU) 2016/680³⁹.

- (44) Ako adresat ne postupi u skladu s nalogom, tijelo izdavatelj može čitav nalog, uključujući obrazloženje o nužnosti i proporcionalnosti, popraćen potvrdom, proslijediti nadležnom tijelu u državi članici u kojoj adresat potvrde ima prebivalište ili poslovni nastan. Ta bi ga država članica trebala izvršiti u skladu sa svojim nacionalnim pravom. Države članice trebale bi predvidjeti nametanje djelotvornih, proporcionalnih i odvrćajućih novčanih kazni u slučaju povreda obveza koje su utvrđene ovom Uredbom.
- (45) Postupak izvršenja je postupak tijekom kojeg se adresat može protiviti izvršenju iz određenih ograničenih razloga. Tijelo izvršitelj može odbiti priznati i izvršiti nalog iz istih razloga, ili ako se primjenjuju imunitet i povlastice u skladu s njegovim nacionalnim pravom, ili bi otkrivanje moglo utjecati na njegove temeljne interese kao što su nacionalna sigurnost ili obrana. Tijelo izvršitelj trebalo bi se savjetovati s tijelom izdavateljem prije nego što na temelju tih razloga odbije priznati ili izvršiti nalog. U slučaju neizvršenja obveza, nadležna tijela mogu odrediti sankcije. Te sankcije trebale bi biti proporcionalne s obzirom na posebne okolnosti kao što su učestalo ili sustavno neispunjenje obveza.
- (46) Neovisno o njihovoj obvezi zaštite podataka, pružatelji usluga ne bi se trebali smatrati odgovornima u državama članicama za štetu koja je nastala korisnicima ili trećim osobama kao isključiva posljedica postupanja u skladu s EPOC-om ili EPOC-PR-om u dobroj vjeri.
- (47) Istražna mjera može utjecati ne samo na osobe čiji se podaci traže nego i na pružatelje usluga i treće zemlje. Kako bi se osiguralo poštovanje suverenih interesa trećih zemalja, zaštitile uključene osobe i riješio problem proturječnih obveza pružatelja usluga, ovim instrumentom predviđa se posebni mehanizam sudskog nadzora za slučajeve kad pružatelj usluga zbog postupanja skladu s Europskim nalogom za dostavljanje ne bi mogao ispuniti pravne obveze koje proizlaze iz zakonodavstva treće zemlje.
- (48) U tu svrhu, kad adresat smatra da bi europski nalog za dostavljanje u određenom slučaju podrazumijevao povredu pravne obveze koja proizlazi iz prava treće zemlje, on bi trebao o tome obavijestiti tijelo izdavatelja podnošenjem obrazloženog prigovora na predviđenim obrascima. Tijelo izdavatelj tad bi trebalo preispitati europski nalog za dostavljanje u svjetlu obrazloženog prigovora, uzimajući u obzir iste kriterije koje bi morao primjenjivati nadležni sud. Ako tijelo odluči da će potvrditi nalog, postupak bi trebalo uputiti nadležnom sudu, koji je odredila predmetna država članica, koji potom preispituje nalog.

³⁸ [Uredba \(EU\) 2016/679](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

³⁹ [Direktiva \(EU\) 2016/680](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

- (49) Kad utvrđuje postojanje proturječne obveze u određenim okolnostima predmeta koji preispituje, nadležni sud trebao bi se, prema potrebi, oslanjati na odgovarajuće vanjske stručnjake, na primjer ako se tijekom preispitivanja jave pitanja o tumačenju prava predmetne treće zemlje. To bi moglo uključivati savjetovanje sa središnjim tijelima te zemlje.
- (50) Svoje stručne savjete o tumačenju mogu dati i vještaci, ako su dostupni. Informacije i sudska praksa o tumačenju zakona treće zemlje i o postupcima u slučaju proturječja u državama članicama trebali bi biti dostupni na središnjoj platformi kao što su projekt SIRIUS i/ili europska pravosudna mreža. Na taj način bi se sudovima omogućilo da iskoriste iskustvo i stručnost drugih sudova u pogledu istih ili sličnih pitanja. Ne bi trebalo sprečavati ponovno savjetovanje s trećom zemljom, prema potrebi.
- (51) Ako postoje proturječne obveze, sud bi trebao utvrditi zabranjuje li se proturječnim odredbama treće zemlje otkrivanje podataka na osnovu toga da je to nužno za zaštitu temeljnih prava uključenih osoba ili temeljnih interesa treće zemlje povezanih s nacionalnom sigurnošću ili obranom. Sud bi u okviru te procjene trebao uzeti u obzir činjenicu nastoje li se zakonom treće zemlje, umjesto zaštite temeljnih prava ili temeljnih interesa treće zemlje povezanih s nacionalnom sigurnošću ili obranom, očito zaštititi drugi interesi ili je usmjeren na zaštitu nezakonitih aktivnosti u okviru zahtjeva tijela kaznenog progona u kontekstu kaznenih istraga. Ako sud zaključi da proturječne odredbe treće zemlje zabranjuju otkrivanje predmetnih podataka radi zaštite temeljnih prava uključenih osoba ili temeljnih interesa treće zemlje povezanih s nacionalnom sigurnošću ili obranom, on bi se trebao savjetovati s trećom zemljom posredstvom njezinih središnjih tijela koja su u većini svijeta već uspostavljena za potrebe uzajamne pravne suradnje. On bi trebao odrediti rok u kojem treća zemlja može podnijeti prigovor na izvršenje Europskog naloga za dostavljanje. Ako nadležna tijela treće zemlje ne odgovore u (produljenom) roku unatoč posjetniku na posljedice u slučaju neodgovaranja, sud potvrđuje nalog. Ako nadležna tijela treće zemlje prigovore na otkrivanje, sud bi trebao ukinuti nalog.
- (52) U svim drugim slučajevima proturječnih obveza, koje nisu povezane s temeljnim pravima osobe ili temeljnim interesima treće zemlje povezanim s nacionalnom sigurnošću ili obranom, sud bi trebao donijeti odluku o potvrđivanju europskog naloga za dostavljanje uzimajući u obzir niz elemenata na temelju kojih može utvrditi jačinu veze s bilo kojom od dvije uključene jurisdikcije, njihove interese za pribavljanje podataka ili sprečavanje otkrivanja podataka i moguće posljedice za pružatelja usluga koji mora postupiti u skladu s nalogom. U slučaju kaznenih djela kiberkriminala mjesto gdje je kazneno djelo počinjeno obuhvaća mjesto gdje je poduzeta radnja i mjesto gdje su ostvareni njezini učinci.
- (53) Uvjeti utvrđeni u članku 9. primjenjuju se i u situacijama kad nastaju proturječne obveze koje proizlaze iz prava treće zemlje. Tijekom tog postupka trebalo bi čuvati podatke. U slučaju ukidanja naloga može se izdati novi nalog za čuvanje kako bi tijelo izdavatelj moglo zatražiti dostavljanje podataka drugim kanalima, na primjer u okviru uzajamne pravne pomoći.
- (54) Od ključne je važnosti da sve osobe čiji se podaci traže tijekom kaznenih istraga ili postupaka imaju pristup djelotvornom pravnom lijeku, u skladu s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Osumnjičenici i okrivljenici trebali bi ostvarivati pravo na djelotvoran pravni lijek tijekom kaznenog postupka. To može utjecati na dopuštenost dokaza pribavljenih tim sredstvima ili, ovisno o slučaju, na njihovu težinu u postupku. Nadalje, na njih se primjenjuju određena postupovna jamstva, kao što je

pravo na informacije. Druge osobe, koje nisu osumnjičenici ili okrivljenici, trebale bi isto imati pristup djelotvornom pravnom lijeku. Stoga bi trebalo predvidjeti barem mogućnost osporavanja zakonitosti europskog naloga za dostavljanje, uključujući njegove nužnosti i proporcionalnosti. Ovom se Uredbom ne bi trebale ograničavati moguće osnove za osporavanje zakonitosti naloga. Ti pravni lijekovi trebali bi se ostvarivati u državi izdavateljici u skladu s nacionalnim pravom. Na pravila o privremenom pravnom lijeku trebalo bi se primjenjivati nacionalno pravo.

- (55) Nadalje, tijekom postupka izvršenja i naknadnog pravnog lijeka, adresat može osporiti izvršenje europskog naloga za dostavljanje ili čuvanje na temelju niza ograničenih razloga, među ostalim zbog toga što ga nije izdalo ili ovjerilo nadležno tijelo ili je jasno da se njime očito krši Povelja o temeljnim pravima Europske unije ili je očito uvredljiv. Na primjer, nalogom kojim se traži dostavljanje podataka o sadržaju koji se odnose na neodređenu skupinu osoba na nekom zemljopisnom području ili koji nisu povezani s kaznenim postupcima očito bi se zanemarivali uvjeti za izdavanje europskog naloga za dostavljanje.
- (56) Zaštita fizičkih osoba u slučaju obrade osobnih podataka temeljno je pravo. U skladu s člankom 8. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i člankom 16. stavkom 1. UFEU-a, svatko ima pravo na zaštitu svojih osobnih podataka. Pri provođenju ove Uredbe države članice trebale bi osigurati da su osobni podaci zaštićeni i da se mogu obrađivati samo u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom (EU) 2016/680.
- (57) Osobni podaci pribavljeni u skladu s ovom Uredbom trebali bi se obrađivati samo kad je to nužno i proporcionalno za potrebe sprečavanja, istrage, otkrivanja i kaznenog progona kaznenih djela ili izvršenja kaznenih sankcija i ostvarivanja prava na obranu. Države članice posebno bi trebale osigurati da se na prijenos osobnih podataka od nadležnih tijela do pružatelja usluga za potrebe ove Uredbe primjenjuju odgovarajuće politike i mjere za zaštitu podataka, uključujući mjere za jamčenje sigurnosti tih podataka. Pružatelji usluga trebali bi osigurati istu zaštitu u slučaju prijenosa osobnih podataka nadležnim tijelima. Samo ovlaštene osobe trebale bi imati pristup informacijama koje sadržavaju osobne podatke, što se može postići kroz postupke autentikacije. Trebalo bi razmotriti uporabu mehanizama za osiguranje autentičnosti, kao što su prijavljeni nacionalni sustavi za elektroničku identifikaciju ili usluge povjerenja predviđeni Uredbom (EU) 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ.
- (58) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe na temelju pet kriterija: učinkovitosti, djelotvornosti, relevantnosti, dosljednosti i dodane vrijednosti EU-a i trebala bi osigurati osnovu za procjenu učinka mogućih daljnjih mjera. Informacije bi trebalo prikupljati redovito i za potrebe evaluacije ove Uredbe.
- (59) Uporabom unaprijed prevedenih i standardiziranih obrazaca olakšava se suradnja i razmjena informacija između pravosudnih tijela i pružatelja usluga i omogućuje im se da brže i učinkovitije osiguraju i prenose elektroničke dokaze te se istodobno na jednostavan način ispunjavaju nužni zahtjevi sigurnosti. Njima se smanjuju troškovi prevođenja i pridonosi se visokom standardu kvalitete. Obrascima za odgovore također bi se trebala omogućiti standardizirana razmjena informacija, posebice ako pružatelji usluga ne mogu ispuniti zahtjev jer račun ne postoji ili podaci nisu dostupni. Obrascima bi se trebalo olakšati i prikupljanje statističkih podataka.

- (60) Kako bi se na učinkovit način riješila moguća potreba za poboljšanjem sadržaja EPOC-ova i EPOC-PR-ova i obrasca koji treba upotrebljavati za dostavljanje informacija o nemogućnosti izvršenja EPOC-a ili EPOC-PR-a, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u cilju izmjene priloga I., II. i III. ovoj Uredbi. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁴⁰ Kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje u izradi delegiranih akata, Europski parlament i Komisija zaprimaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci država članica i njihovi stručnjaci sustavno mogu sudjelovati u sastancima skupina stručnjaka Komisije koje se bave izradom delegiranih akata.
- (61) Mjere utemeljene na ovoj Uredbi ne bi trebale zamijeniti europske istražne naloge u skladu s Direktivom 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹ za potrebe pribavljanja elektroničkih dokaza. Nadležna tijela država članica trebala bi odabrati alat koji najbolje odgovara njihovoj situaciji. Ona će možda dati prednost europskom istražnom nalogu kad traže skup različitih vrsta istražnih mjera uključujući, ali ne samo, dostavljanje elektroničkih dokaza iz druge države članice.
- (62) Nakon nekoliko godina zbog tehnoloških promjena mogu prevladati nove vrste komunikacijskih alata ili mogu nastati nedostaci u primjeni ove Uredbe. Stoga je važno predvidjeti mogućnost preispitivanja njezine primjene.
- (63) Budući da države članice zbog njegove prekogranične prirode ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Uredbe, odnosno poboljšanje prekograničnog osiguravanja i pribavljanja elektroničkih dokaza, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (64) U skladu s člankom 3. Protokola o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u vezi s područjem slobode, sigurnosti i pravde, koji se nalazi u prilogu Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, *[Ujedinjena Kraljevina / Irska obavijestila je da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe] ili [ne dovodeći u pitanje članak 4. Protokola, Ujedinjena Kraljevina / Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe koja za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje]*.
- (65) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (66) U skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁴² obavljeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, koji je iznio mišljenje o ...⁴³,

⁴⁰ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁴¹ [Direktiva 2014/41/EU](#) od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima (SL L 130, 1.5.2014., str.1.).

⁴² Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁴³ SL C , , str...

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje 1. Predmet, definicije i područje primjene

Članak 1. Predmet

1. Ovom Uredbom utvrđuju se pravila u skladu s kojima nadležno tijelo države članice može pružatelju usluga koji pruža usluge u Uniji naložiti dostavljanje ili čuvanje elektroničkih dokaza, neovisno o lokaciji podataka. Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje ovlasti nacionalnih tijela da obvežu pružatelje usluga s poslovnim nastanom ili zastupnikom na njihovu državnom području da se pridržavaju sličnih nacionalnih mjera.
2. Ova Uredba ne utječe na obvezu poštovanja temeljnih prava i pravnih načela sadržanih u članku 6. UEU-a, uključujući prava na obranu osoba protiv koji se vodi kazneni postupak, i sve obveze tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela u tom smislu ostaju nepromijenjene.

Članak 2. Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „europski nalog za dostavljanje” znači obvezujuća odluka tijela izdavatelja države članice kojom se pružatelja usluga koji pruža usluge u Uniji i koji ima poslovni nastan ili zastupnika u drugoj državi članici obvezuje na dostavljanje elektroničkih dokaza;
- (2) „europski nalog za čuvanje” znači obvezujuća odluka tijela izdavatelja države članice kojom se pružatelja usluga koji pruža usluge u Uniji i koji ima poslovni nastan ili zastupnika u drugoj državi članici obvezuje na čuvanje elektroničkih dokaza zbog naknadnog zahtjeva za dostavljanje;
- (3) „pružatelj usluga” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja pruža jednu ili više sljedećih kategorija usluga:
 - (a) elektroničke komunikacijske usluge kako su definirane u članku 2. stavku 4. [Direktive o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija];
 - (b) usluge informacijskog društva kako su definirane u članku 1. stavku 1. točki (b) Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴ u pogledu kojih je pohranjivanje podataka ključna komponenta usluge koja se pruža korisniku, uključujući usluge društvenih mreža, internetskih trgovina koje olakšavaju transakcije između njihovih korisnika i pružatelje ostalih usluga smještanja na poslužitelju;

⁴⁴ [Direktiva \(EU\) 2015/1535](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str. 1.).

- (c) usluge naziva internetskih domena i izdavanja brojeva za IP adrese kao što su pružatelji IP adresa, registri naziva domena, pružatelji usluga registracije naziva domena i povezane usluge privatnosti i posredovanja;
- (4) „pružanje usluga u Uniji” znači:
 - (a) omogućivanje pravnim ili fizičkim osobama u jednoj ili više država članica da se koriste uslugama navedenima u prethodnoj točki (3) i
 - (b) postojanje bitne veze s državom članicom ili državama članicama iz točke (a);
- (5) „poslovni nastan” znači stvarno obavljanje gospodarske djelatnosti na neodređeno vrijeme s pomoću stabilne infrastrukture iz koje se obavlja djelatnost pružanja usluga ili stabilne infrastrukture iz koje se upravlja djelatnošću;
- (6) „elektronički dokazi” znači dokazi pohranjeni u elektroničkom obliku koje je pohranio pružatelj usluge ili su pohranjeni u njegovo ime u trenutku primitka potvrde naloga za dostavljanje ili čuvanje, koji se sastoje od pohranjenih podataka o pretplatniku, podataka o pristupu, podataka o transakcijama i podataka o sadržaju;
- (7) „podaci o pretplatniku” znači svi podaci koji se odnose na:
 - (a) identitet pretplatnika ili klijenta kao što su navedeno ime, datum rođenja, poštanska ili zemljopisna adresa, podaci za plaćanje, broj telefona ili adresa e-pošte;
 - (b) vrstu usluge i njezino trajanje, uključujući tehničke podatke i podatke o povezanim tehničkim mjerama ili sučeljima koja upotrebljava pretplatnik ili korisnik ili koji su mu pruženi, i podatke koji se odnose na potvrđivanje uporabe usluge, osim lozinki ili ostalih sredstava za autentifikaciju koja se upotrebljavaju umjesto lozinke, a koje je pružio korisnik ili su izrađeni na njegov zahtjev;
- (8) „podaci o pristupu” znači podaci koji se odnose na početak i kraj pristupa korisnika usluzi, koji su strogo nužni radi isključive svrhe identifikacije korisnika usluge, kao što su datum i vrijeme uporabe, ili prijave na uslugu ili odjave iz usluge, zajedno s IP adresom koju je korisniku usluge dodijelio pružatelj usluge pristupa internetu, podacima za identifikaciju sučelja i korisničkim imenom. To uključuje elektroničke komunikacijske metapodatke kako su definirani u članku 4. stavku 3. točki (g) [Uredbe o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama];
- (9) „podaci o transakcijama” znači podaci povezani s pružanjem usluge koju pruža pružatelj usluga čija je svrha pružiti kontekst ili dodatne informacije o takvoj usluzi i koji se stvaraju ili obrađuju u informacijskom sustavu pružatelja usluge, kao što su izvor i odredište poruke ili druge vrste interakcije, podaci o lokaciji uređaja, datum, mjesto, trajanje, veličina, smjer, format, korišteni protokol i vrste sažimanja, osim ako ti podaci čine podatke o pristupu. To uključuje elektroničke komunikacijske metapodatke kako su definirani u članku 4. stavku 3. točki (g) [Uredbe o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama];
- (10) „podaci o sadržaju” znači svi pohranjeni podaci u digitalnom obliku kao što su tekst, glas, videozapisi, slike i zvukovi, osim podataka o pretplatniku, podataka o pristupu i podataka o transakcijama;

- (11) „informatijski sustav” znači informatijski sustav kako je definiran u članku 2. točki (a) Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵;
- (12) „država izdavateljica” znači država članica u kojoj je izdan europski nalog za dostavljanje ili europski nalog za čuvanje;
- (13) „država izvršiteljica” znači država članica u kojoj adresat europskog naloga za dostavljanje ili europskog naloga za čuvanje ima prebivalište ili poslovni nastan i kojoj su dostavljeni na izvršenje europski nalog za dostavljanje i potvrda europskog naloga za dostavljanje ili europski nalog za čuvanje i potvrda europskog naloga za čuvanje;
- (14) „tijelo izvršitelj” znači nadležno tijelo u državi izvršiteljici kojem je tijelo izdavatelj dostavilo na izvršenje europski nalog za dostavljanje i potvrdu europskog naloga za dostavljanje ili europski nalog za čuvanje i potvrdu europskog naloga za čuvanje;
- (15) „hitni slučajevi” znači situacije u kojima postoji neposredna opasnost za život ili fizičku cjelovitost osobe ili ključne infrastrukture kako je definirana u članku 2. točki (a) Direktive Vijeća 2008/114/EZ⁴⁶.

Članak 3.
Područje primjene

- 1. Ova Uredba primjenjuje se na pružatelje usluga koji pružaju usluge u Uniji.
- 2. Europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje mogu se izdavati samo za kaznene postupke, prije suđenja i tijekom suđenja. Nalozi se mogu izdavati i u postupcima povezanim s kaznenim djelom za koje se pravna osoba može smatrati odgovornom ili može biti kažnjena u državi izdavateljici.
- 3. Nalozi predviđeni ovom Uredbom mogu se izdavati samo za podatke koji se odnose na usluge iz članka 2. stavka 3. koje se pružaju u Uniji.

Poglavlje 2. Europski nalog za dostavljanje, europski nalog za čuvanje i potvrde

Članak 4.
Tijelo izdavatelj

- 1. Europski nalog za dostavljanje podataka o korisnicima i podataka o pristupu može izdati:
 - (a) sudac, sud, istražni sudac ili javni tužitelj nadležan u dotičnom predmetu ili
 - (b) bilo koje drugo nadležno tijelo, kako je određeno u državi izdavateljici, koje u dotičnom predmetu djeluje kao istražno tijelo u kaznenom postupku s nadležnošću za prikupljanje dokaza u skladu s nacionalnim pravom. Takav europski nalog za dostavljanje ovjerava sud, sudac, istražni sudac ili javni

⁴⁵ [Direktiva 2013/40/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (SL L 218, 14.8.2013., str. 8.).

⁴⁶ [Direktiva Vijeća 2008/114/EZ](#) od 8. prosinca 2008. o utvrđivanju i označivanju europske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njezine zaštite (SL L 34523.12.2008., str. 75.).

tužitelj u državi izdavateljici nakon ispitivanja njegove sukladnosti s uvjetima za izdavanje europskog naloga za dostavljanje u skladu s ovom Uredbom.

2. Europski nalog za dostavljanje podataka o transakcijama i o sadržaju može izdati samo:
 - (a) sudac, sud ili istražni sud nadležan u dotičnom predmetu ili
 - (b) bilo koje drugo nadležno tijelo, kako je određeno u državi izdavateljici, koje u dotičnom predmetu djeluje kao istražno tijelo u kaznenom postupku s nadležnošću za prikupljanje dokaza u skladu s nacionalnim pravom. Takav europski nalog za dostavljanje ovjerava sud, sudac ili istražni sudac u državi izdavateljici nakon ispitivanja njegove sukladnosti s uvjetima za izdavanje europskog naloga za dostavljanje u skladu s ovom Uredbom.
3. Europski nalog za čuvanje može izdati:
 - (a) sudac, sud, istražni sudac ili javni tužitelj nadležan u dotičnom predmetu ili
 - (b) bilo koje drugo nadležno tijelo, kako je određeno u državi izdavateljici, koje u dotičnom predmetu djeluje kao istražno tijelo u kaznenom postupku s nadležnošću za prikupljanje dokaza u skladu s nacionalnim pravom. Takav europski nalog za čuvanje ovjerava sud, sudac, istražni sudac ili javni tužitelj u državi izdavateljici nakon ispitivanja njegove sukladnosti s uvjetima za izdavanje europskog naloga za čuvanje u skladu s ovom Uredbom.
4. Kad je nalog ovjerilo pravosudno tijelo u skladu sa stavkom 1. točkom (b), stavkom 2. točkom (b) i stavkom 3. točkom (b), to tijelo može se smatrati i tijelom izdavateljem za potrebe dostavljanja potvrde europskog naloga za dostavljanje i potvrde europskog naloga za čuvanje.

Članak 5.

Uvjeti za izdavanje europskog naloga za dostavljanje

1. Tijelo izdavatelj može izdati europski nalog za dostavljanje samo ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku.
2. Europski nalog za dostavljanje nužan je i proporcionalan za potrebe postupaka iz članka 3. stavka 2. i može se izdavati samo ako bi slična mjera bila dostupna za isto kazneno djelo u usporedivoj domaćoj situaciji u državi izdavateljici.
3. Europski nalozi za dostavljanje podataka o pretplatnicima i podataka o pristupu mogu se izdavati za sva kaznena djela.
4. Europski nalozi za dostavljanje podataka o transakcijama ili podataka o sadržaju mogu se izdavati samo:
 - (a) za kaznena djela kažnjiva u državi izdavateljici maksimalnom zatvorskom kaznom od najmanje tri godine ili
 - (b) za sljedeća kaznena djela, ako su u cijelosti ili djelomično počinjena uporabom informacijskog sustava:

- kaznena djela kako su definirana u člancima 3., 4. i 5. Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP⁴⁷,
 - kaznena djela kako su definirana u člancima od 3. do 7. Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸,
 - kaznena djela kako su definirana u člancima od 3. do 8. Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća,
 - (c) za kaznena djela kako su definirana u člancima od 3. do 12. i članku 14. Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹.
5. Europski nalog za dostavljanje uključuje sljedeće informacije:
 - (a) tijelo izdavatelja i, prema potrebi, tijelo za ovjeravanje;
 - (b) adresata europskog naloga za dostavljanje iz članka 7.;
 - (c) osobe čiji se podaci traže, osim ako je isključiva svrha naloga identifikacija osobe;
 - (d) kategoriju traženih podataka (podaci o korisniku, podaci o pristupu, podaci o transakcijama ili podaci o sadržaju);
 - (e) prema potrebi, traženi vremenski raspon;
 - (f) primjenjive odredbe kaznenog prava države izdavateljice;
 - (g) razloge za hitnost ili zahtjev za ranijim otkrivanjem;
 - (h) u slučajevima kad se traženi podaci pohranjuju ili obrađuju kao dio infrastrukture koju pružatelj usluga pruža trgovačkom društvu ili drugom subjektu, osim fizičkim osobama, potvrdu da je nalog izdan u skladu sa stavkom 6.;
 - (i) osnovu za nužnost i proporcionalnost mjere.
 6. U slučajevima kad su traženi podaci pohranjeni ili se obrađuju kao dio infrastrukture koju pružatelj usluga pruža trgovačkom društvu ili drugom subjektu koji nije fizička osoba, europski nalog za dostavljanje može se uputiti pružatelju usluge samo kad nisu primjerene druge istražne mjere protiv trgovačkog društva ili subjekta, a posebno ako bi se time mogla ugroziti istraga.
 7. Ako tijelo izdavatelj ima razloga vjerovati da su traženi podaci o transakcijama ili podaci o sadržaju zaštićeni imunitetom i povlasticama u skladu sa zakonodavstvom države članice u kojoj se nalazi pružatelj usluge kojem je nalog upućen, ili bi njihovo otkrivanje moglo utjecati na temeljne interese te države članice kao što su nacionalna sigurnost i obrana, tijelo izdavatelj mora prije izdavanja europskog naloga za dostavljanje tražiti objašnjenje, među ostalim savjetujući se s nadležnim tijelima predmetne države članice, izravno ili preko Eurojusta ili Europske pravosudne

⁴⁷ [Okvirna odluka Vijeća 2001/413/PUP](#) od 28. svibnja 2001. o borbi protiv prijevara i krivotvorenja bezgotovinskih sredstava plaćanja (SL L 149, 2.6.2001., str. 1.).

⁴⁸ [Direktiva 2011/93/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12.2011., str. 1.).

⁴⁹ [Direktiva \(EU\) 2017/541](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).

mreže. Ako tijelo izdavatelj zaključi da su traženi podaci o pristupu, transakcijama ili sadržaju zaštićeni takvim imunitetom i povlasticama ili bi njihovo otkrivanje utjecalo na temeljne interese drugih država članica, ono ne izdaje europski nalog za dostavljanje.

Članak 6.

Uvjeti za izdavanje europskog naloga za čuvanje

1. Tijelo izdavatelj može izdati europski nalog za čuvanje samo ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku.
2. On se može izdati kad je to nužno i proporcionalno radi sprečavanja uklanjanja, brisanja ili mijenjanja podataka za potrebe naknadnog zahtjeva za dostavljanje tih podataka u okviru uzajamne pravne pomoći ili na temelju europskog istražnog naloga ili europskog naloga za dostavljanje. Europski nalozi za čuvanje podataka mogu se izdavati sva kaznena djela.
3. Europski nalog za čuvanje uključuje sljedeće informacije:
 - (a) tijelo izdavatelja i, prema potrebi, tijelo za ovjeravanje;
 - (b) adresata europskog naloga za čuvanje iz članka 7.;
 - (c) osobe čiji se podaci trebaju čuvati, osim ako je isključiva svrha naloga identifikacija osobe;
 - (d) kategoriju podataka koje treba čuvati (podaci o korisniku, podaci o pristupu, podaci o transakcijama ili podaci o sadržaju);
 - (e) prema potrebi, traženi vremenski raspon za čuvanje;
 - (f) primjenjive odredbe kaznenog prava države izdavateljice;
 - (g) osnovu za nužnost i proporcionalnost mjere.

Članak 7.

Adresat europskog naloga za dostavljanje i europskog naloga za čuvanje

1. Europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje upućuju se izravno pravnom zastupniku kojeg je pružatelj usluge odredio za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima.
2. Ako nije imenovan pravni zastupnik, europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje mogu se uputiti bilo kojem poslovnom nastanu pružatelja usluge u Uniji.
3. Ako pravni zastupnik ne postupi u skladu s EPOC-om u hitnom slučaju u skladu s člankom 9. stavkom 2., EPOC se može uputiti bilo kojem poslovnom nastanu pružatelja usluge u Uniji.
4. Ako pravni zastupnik ne ispunji svoje obveze iz članaka 9. ili 10. i tijelo izdavatelj smatra da postoji ozbiljan rizik od gubitka podataka, europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje mogu se uputiti bilo kojem poslovnom nastanu pružatelja usluge u Uniji.

Članak 8.

Potvrda europskog naloga za dostavljanje i europskog naloga za čuvanje

1. Europski nalog za dostavljanje i europski nalog za čuvanje dostavljaju se adresatu iz članka 7. s pomoću potvrde europskog naloga za dostavljanje (EPOC) ili potvrde europskog naloga za čuvanje (EPOC-PR).

Tijelo izdavatelj ili tijelo za ovjeravanje popunjava EPOC iz Priloga I. ili EPOC-PR iz Priloga II., potpisuje ga te ovjerava točnost i ispravnost njegova sadržaja.

2. EPOC ili EPOC-PR dostavljaju se izravno bilo kojim sredstvom kojim se može dobiti pisana potvrda pod uvjetima koji adresatu omogućuju utvrđivanje njegove autentičnosti.

Ako su pružatelji usluga, države članice ili tijela unije uspostavili posebne platforme ili druge sigurne kanale za dostavljanje zahtjeva za podacima tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela, tijelo izdavatelj može odlučiti dostaviti potvrdu i tim kanalima.

3. EPOC sadržava informacije iz članka 5. stavka 5. točaka od (a) do (h), uključujući dostatne informacije na temelju kojih adresat može utvrditi tijelo izdavatelja i obratiti mu se. Ne uključuju se osnova za nužnost i proporcionalnost mjere ili dodatne pojedinosti o istragama.
4. EPOC-PR sadržava informacije iz članka 6. stavka 3. točaka od (a) do (f), uključujući dostatne informacije na temelju kojih adresat može utvrditi tijelo izdavatelja i obratiti mu se. Ne uključuju se osnova za nužnost i proporcionalnost mjere ili dodatne pojedinosti o istragama.
5. Prema potrebi, EPOC ili EPOC-PR prevode se na službeni jezik Unije koji je adresat prihvatio. Ako nije naveden jezik, EPOC ili EPOC-PR prevode se na jedan od službenih jezika države članice u kojoj pravni zastupnik ima prebivalište ili poslovni nastan.

Članak 9.

Izvršenje potvrde europskog naloga za dostavljanje ili čuvanje (EPOC)

1. Adresat po primitku EPOC-a osigurava dostavljanje traženih podataka izravno tijelu izdavatelju ili tijelima kaznenog progona kako je navedeno u EPOC-u najkasnije u roku od 10 dana od primitka EPOC-a, osim ako je tijelo izdavatelj navelo razloge za ranije otkrivanje.
2. U hitnom slučaju adresat dostavlja tražene podatke bez odgode, a najkasnije u roku od šest sati od primitka EPOC-a.
3. Ako adresat ne može ispuniti svoju obvezu jer je EPOC nepotpun, sadržava očite pogreške ili ne sadržava dostatne informacije za izvršenje, on o tome bez odgode obavještuje tijelo izdavatelja navedeno u EPOC-u i traži objašnjenje pomoću obrasca iz Priloga III. On obavještuje tijelo izdavatelja je li mogao obaviti identifikaciju i čuvanje kako je utvrđeno u stavku 6. Tijelo izdavatelj odgovara žurno, a najkasnije u roku od pet dana. Rokovi iz stavaka 1. i 2. ne primjenjuju se dok se ne dostavi objašnjenje.
4. Ako adresat ne može ispuniti svoju obvezu zbog više sile ili stvarne nemogućnosti koja je izvan njegove moći ili izvan moći pružatelja usluga, ako je on druga osoba, posebno zato što osoba čiji se podaci traže nije njihov klijent ili su podaci obrisani

prije zaprimanja EPOC-a, on pomoću obrasca iz Priloga III. bez odgode obavješćuje tijelo izdavatelja navedeno u EPOC-u i objašnjava razloge. Ako su ispunjeni odgovarajući uvjeti, tijelo izdavatelj povlači EPOC.

5. U svim slučajevima kad adresat iz drugih razloga ne dostavi tražene informacije, ne dostavi potpune informacije ili ih ne dostavi u roku, on pomoću obrasca iz Priloga III. bez odgode, a najkasnije u rokovima iz stavaka 1. i 2., obavješćuje tijelo izdavatelja o razlozima. Tijelo izdavatelj ispituje nalog na temelju informacija koje je dostavio pružatelj usluga i, prema potrebi, utvrđuje novi rok u kojem pružatelj usluga mora dostaviti podatke.

Ako adresat smatra da se EPOC ne može izvršiti jer je na temelju informacija sadržanih u EPOC-u očito da se njime nedvojbeno krši Povelja Europske unije o temeljnim pravima ili da je očito uvredljiv, on nadležnom tijelu izvršitelju u svojoj državi članici šalje i obrazac iz Priloga III. U takvim slučajevima nadležno tijelo izvršitelj može od tijela izdavatelja tražiti objašnjenja europskog naloga za dostavljanje izravno ili posredstvom Eurojusta ili Europske pravosudne mreže.

6. Adresat čuva tražene podatke, ako ih odmah ne dostavi, osim ako na temelju informacija iz EPOC-a ne može utvrditi tražene podatke i u tom slučaju traži objašnjenje u skladu sa stavkom 3. Čuvanje podataka provodi se do njihova dostavljanja na temelju objašnjenog europskog naloga za dostavljanje ili njegove potvrde ili drugim kanalima, kao što je uzajamna pravna pomoći. Ako dostavljanje ili čuvanje podataka više nije nužno, tijelo izdavatelj i, prema potrebi u skladu s člankom 14. stavkom 8., tijelo izvršitelj o tome bez odgode obavješćuju adresata.

Članak 10.

Izvršenje potvrde europskog naloga za čuvanje (EPOC-PR)

1. Adresat po primitku EPOC-PR-a bez odgode čuva tražene podatke. Čuvanje prestaje nakon 60 dana, osim ako tijelo izdavatelj potvrdi da je izdan naknadni zahtjev za dostavljanje.
2. Ako tijelo izdavatelj potvrdi u roku iz stavka 1. da je izdan naknadni nalog za dostavljanje, adresat čuva podatke onoliko dugo koliko je to nužno za dostavljanje podataka nakon primitka naknadnog naloga za dostavljanje.
3. Ako čuvanje više nije nužno, tijelo izdavatelj bez odgode obavješćuje adresata.
4. Ako adresat ne može ispuniti svoju obvezu jer je potvrda nepotpuna, sadržava očite pogreške ili ne sadržava dostatne informacije za izvršenje EPOC-PR-a, on o tome bez odgode obavješćuje tijelo izdavatelja navedeno u EPOC-PR-u pomoću obrasca iz Priloga III. i traži objašnjenje. Tijelo izdavatelj odgovara žurno i najkasnije u roku od pet dana. Adresat osigurava da se s njegove strane može zaprimiti traženo objašnjenje u cilju ispunjenja obveze iz stavka 1.
5. Ako adresat ne može ispuniti svoju obvezu zbog više sile ili stvarne nemogućnosti koja je izvan njegove moći ili izvan moći pružatelja usluga, ako je on druga osoba, posebno zato što osoba čiji se podaci traže nije njihov klijent ili su podaci obrisani prije zaprimanja naloga, on pomoću obrasca iz Priloga III. bez odgode obavješćuje tijelo izdavatelja navedeno u EPOC-u i objašnjava razloge. Ako su ispunjeni navedeni uvjeti, tijelo izdavatelj povlači EPOC-PR.
6. U slučajevima kad adresat ne sačuva tražene informacije iz drugih razloga navedenih u obrascu iz Priloga III., on bez odgode obavješćuje tijelo izdavatelja o razlozima

pomoću obrasca iz Priloga III. Tijelo izdavatelj preispituje nalog na temelju obrazloženja koje je dostavio pružatelj usluga.

Članak 11.

Povjerljivost i informacije o korisnicima

1. Adresat i pružatelji usluga, ako su druge osobe, poduzimaju nužne mjere za osiguranje povjerljivosti EPOC-a ili EPOC-PR-a i dostavljenih ili sačuvanih podataka i, na zahtjev tijela izdavatelja, suzdržavaju se od obavješćivanja osobe čiji se podaci traže kako ne bi utjecali na relevantni kazneni postupak.
2. Ako je tijelo izdavatelj tražilo od adresata da se suzdrži od obavješćivanja osobe čiji se podaci traže, ono bez odgode obavješćuje osobu čiji se podaci traže u EPOC-u o dostavljanju podataka. Obavješćivanje se može odgađati koliko je nužno i proporcionalno kako bi se izbjegao utjecaj na relevantni kazneni postupak.
3. Kad obavješćuje osobu tijelo izdavatelj uključuje informacije o svim dostupnim pravnim lijekovima navedenima u članku 17.

Članak 12.

Nadoknada troškova

Pružatelj usluge može tražiti nadoknadu troškova od države izdavateljice ako je to predviđeno nacionalnim pravom države izdavateljice za nacionalne naloge u sličnim situacijama, u skladu s tim nacionalnim odredbama.

Poglavlje 3. Sankcije i izvršenje

Članak 13.

Sankcije

Ne dovodeći u pitanje nacionalne zakone kojima je predviđeno određivanje kaznenopravnih sankcija, države članice utvrđuju pravila o novčanim kaznama koje se primjenjuju na povrede obveza u skladu s člancima 9., 10. i 11. ove Uredbe i poduzimaju sve nužne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu. Novčane kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama te o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 14.

Postupak izvršenja

1. Ako adresat ne postupi u skladu s EPOC-om ili EPOC-PR-om u roku i ne navede razloge koje je prihvatilo tijelo izdavatelj, tijelo izdavatelj može nadležnom tijelu u državi izvršiteljici dostaviti europski nalog za dostavljanje s EPOC-om ili europski nalog za čuvanje s EPOC-PR-om i obrazac iz Priloga III. koji je popunio adresat te sve ostale relevantne dokumente u cilju osiguranja njihova izvršenja bilo kojim sredstvom kojim se može dobiti pisana evidencija u skladu s uvjetima kojima se tijelu izvršitelju omogućuje utvrđivanje autentičnosti. U tu svrhu tijelo izdavatelj

prevodi nalog, obrazac i sve ostale prateće dokumente na jedan od službenih jezika države članice i obavješćuje adresata o dostavljanju.

2. Tijelo izvršitelj po primitku bez dodatnih formalnosti priznaje europski nalog za dostavljanje ili europski nalog za čuvanje koji su dostavljeni u skladu sa stavkom 1. i poduzima nužne mjere za njihovo izvršenje, osim ako smatra da se primjenjuje neka od osnova iz stavaka 4. i 5. ili da su predmetni podaci zaštićeni imunitetom ili povlasticom u skladu s njegovim nacionalnim pravom ili bi njihovo otkrivanje moglo naštetiti njegovim temeljnim interesima kao što su nacionalna sigurnost i obrana. Tijelo izvršitelj donosi odluku o priznavanju naloga bez odgode, a najkasnije u roku od pet radnih dana od primitka naloga.
3. Ako tijelo izvršitelj prizna nalog, ono službeno traži od adresata da ispuní predmetnu obvezu i obavješćuje ga da može osporiti izvršenje pozivajući se na osnove iz stavaka 4. i 5. te ga obavješćuje o primjenjivim sankcijama u slučaju neispunjenja i utvrđuje rok za ispunjenje obveza ili osporavanje naloga.
4. Adresat može osporiti izvršenje europskog naloga za dostavljanje samo na temelju sljedećih razloga:
 - (a) europski nalog za dostavljanje nije izdalo ili ovjerilo tijelo izdavatelj kako je predviđeno u članku 4.;
 - (b) europski nalog za dostavljanje nije izdan za kazneno djelo predviđeno u članku 5. stavku 4.;
 - (c) adresat nije mogao postupiti u skladu s EPOC-om zbog stvarne nemogućnosti ili više sile ili zato što EPOC sadržava očite pogreške;
 - (d) europski nalog za dostavljanje ne odnosi se na podatke koje je pružatelj usluga pohranio ili su pohranjeni u njegovo ime u trenutku primitka EPOC-a;
 - (e) usluga nije obuhvaćena ovom Uredbom;
 - (f) na temelju informacija sadržanih u EPOC-u očito je da je da se njime krši Povelja ili da je očito uvredljiv.
5. Adresat može osporiti izvršenje europskog naloga za čuvanje samo na temelju sljedećih razloga:
 - (a) europski nalog za čuvanje nije izdalo ili ovjerilo tijelo izdavatelj kako je predviđeno u članku 4.;
 - (b) adresat nije mogao postupiti u skladu s EPOC-PR-om zbog stvarne nemogućnosti ili više sile ili zato što EPOC-PR sadržava očite pogreške;
 - (c) europski nalog za čuvanje ne odnosi se na podatke koje je pružatelj usluga pohranio ili su pohranjeni u njegovo ime u trenutku EPOC-PR-a;
 - (d) usluga nije obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe;
 - (e) na temelju informacija sadržanih u EPOC-PR-u očito je da je da se njime krši Povelja ili da je očito uvredljiv.
6. U slučaju prigovora adresata, tijelo izvršitelj odlučuje hoće li izvršiti nalog na temelju informacija koje je dostavio adresat i, prema potrebi, dodatnih informacija pribavljenih od tijela izdavatelja u skladu sa stavkom 7.
7. Prije nego što donese odluku o nepriznavanju ili neizvršenju naloga u skladu sa stavicama 2. i 6., tijelo izvršitelj savjetuje se na odgovarajući način s tijelom

izdavateljem. Prema potrebi, ono od tijela izdavatelja traži dodatne informacije. Tijelo izdavatelj odgovara na takav zahtjev u roku od pet radnih dana.

8. Tijelo izdavatelj i adresat odmah se obavješćuju o svim odlukama bilo kojim sredstvom kojim se može osigurati pisana evidencija.
9. Ako tijelo izvršitelj pribavi podatke od adresata, ono ih dostavlja tijelu izdavatelju u roku od dva radna dana, osim ako su predmetni podaci zaštićeni imunitetom ili povlasticom u skladu s njegovim nacionalnim pravom ili utječu na njegove temeljne interese kao što su nacionalna sigurnost i obrana. U tom slučaju obavješćuje tijelo izdavatelja o razlozima za nedostavljanje podataka.
10. Ako adresat ne ispuni svoje obveze u skladu s priznatim nalogom čiju je izvršivost potvrdilo tijelo izvršitelj, to tijelo određuje mu novčanu kaznu u skladu sa svojim nacionalnim pravom. Dostupan je djelotvoran pravni lijek protiv odluke o određivanju novčane kazne.

Poglavlje 4. Pravni lijekovi

Članak 15.

Postupak preispitivanja u slučaju proturječnih obveza utemeljenih na temeljnim pravima ili temeljnim interesima treće zemlje

1. Ako adresat smatra da bi postupanje u skladu s europskim nalogom za dostavljanje bilo u suprotnosti s primjenjivim zakonima treće zemlje kojima se zabranjuje otkrivanje predmetnih podataka jer je to nužno za zaštitu temeljnih prava dotičnih osoba ili temeljnih interesa treće zemlje povezanih s nacionalnom sigurnošću ili obranom, on obavješćuje tijelo izdavatelja o svojim razlozima za neizvršenje europskog naloga za dostavljanje u skladu s postupkom iz članka 9. stavka 5.
2. Obrazloženi prigovor uključuje sve relevantne pojedinosti o pravu treće zemlje, o njegovoj primjenjivosti na predmetni slučaj i o prirodi proturječne obveze. Ne može se temeljiti na činjenici da slične odredbe o uvjetima, formalnostima i postupcima za izdavanje naloga za dostavljanje ne postoje u primjenjivom pravu treće zemlje ni jedino na okolnosti da su podaci pohranjeni u trećoj zemlji.
3. Tijelo izdavatelj preispituje europski nalog za dostavljanje na temelju obrazloženog prigovora. Ako tijelo izdavatelj planira potvrditi europski nalog za dostavljanje, ono traži preispitivanje nadležnog suda u svojoj državi članici. Izvršenje naloga obustavlja se do okončanja postupka preispitivanja.

Nadležni sud prvo ocjenjuje postoji li proturječnost tako da preispituje:

- (a) primjenjuje li se pravo treće zemlje na temelju posebnih okolnosti dotičnog predmeta i, ako se primjenjuje,
 - (b) zabranjuje li se pravom treće zemlje, kad se primjenjuje na posebne okolnosti dotičnog predmeta, otkrivanje predmetnih podataka.
4. Sud bi u okviru te procjene trebao uzeti u obzir činjenicu nastoje li se zakonom treće zemlje, umjesto zaštite temeljnih prava ili temeljnih interesa treće zemlje povezanih s nacionalnom sigurnošću ili obranom, očito zaštititi drugi interesi ili je usmjeren na zaštitu nezakonitih aktivnosti u okviru zahtjeva tijela kaznenog progona u kontekstu kaznenih istraga.

5. Ako nadležni sud utvrdi da nema relevantne proturječnosti u smislu stavaka 1. i 4., on potvrđuje nalog. Ako nadležni sud utvrdi da postoji relevantna proturječnost u smislu stavaka 1. i 4., on u roku od 15 dana za odgovor dostavlja središnjim tijelima predmetne treće zemlje posredstvom svojeg nacionalnog središnjeg tijela sve relevantne činjenične i pravne informacije o predmetu, uključujući svoju procjenu. Na temelju obrazloženog zahtjeva središnjeg tijela treće zemlje, rok se može produljiti za 30 dana.
6. Ako središnje tijelo treće zemlje u roku obavijesti nadležni sud da prigovara na izvršenje europskog naloga za dostavljanje u ovom predmetu, nadležni sud ukida nalog i obavješćuje tijelo izdavatelja i adresata. Ako unutar (produljenog) roka nije zaprimljen nikakav prigovor, nadležni sud šalje podsjetnik dajući središnjem tijelu treće zemlje pet ili više dana za odgovor i obavješćujući ga o posljedicama neodgovaranja. Ako unutar tog dodatnog roka nije zaprimljen nikakav prigovor, nadležni sud potvrđuje nalog.
7. Ako nadležni sud zaključi da nalog treba potvrditi, on o tome obavješćuje tijelo izdavatelja i adresata, koji započinje izvršenje naloga.

Članak 16.

Preispitivanje postupka u slučaju proturječnih obveza utemeljenih na drugim osnovama

1. Ako adresat smatra da bi postupanje u skladu s europskim nalogom za dostavljanje bilo u suprotnosti s primjenjivim zakonima treće zemlje kojima se zabranjuje otkrivanje predmetnih podataka iz drugih razloga koji nisu navedeni u članku 15., on obavješćuje tijelo izdavatelja o svojim razlozima za neizvršenje europskog naloga za dostavljanje u skladu s postupkom iz članka 9. stavka 5.
2. Obrazloženi prigovor mora sadržavati sve relevantne pojedinosti o zakonu treće zemlje, o njegovoj primjenjivosti na predmetni slučaj i o prirodi proturječne obveze. Ne može se temeljiti na činjenici da slične odredbe o uvjetima, formalnostima i postupcima za izdavanje naloga za dostavljanje ne postoje u primjenjivom pravu treće zemlje ni jedino na okolnosti da su podaci pohranjeni u trećoj zemlji.
3. Tijelo izdavatelj preispituje europski nalog za dostavljanje na temelju obrazloženog prigovora. Ako tijelo izdavatelj planira potvrditi europski nalog za dostavljanje, ono traži preispitivanje nadležnog suda u svojoj državi članici. Izvršenje naloga obustavlja se do okončanja postupka preispitivanja.
4. Nadležni sud prvo ocjenjuje postoji li proturječnost tako da preispituje:
 - (a) primjenjuje li se pravo treće zemlje na temelju posebnih okolnosti dotičnog predmeta i, ako se primjenjuje,
 - (b) zabranjuje li se pravom treće zemlje, kad se primjenjuje na posebne okolnosti dotičnog predmeta, otkrivanje predmetnih podataka.
5. Ako nadležni sud utvrdi da nema relevantne proturječnosti u smislu stavaka 1. i 4., on potvrđuje nalog. Ako nadležni sud utvrdi da se pravom treće zemlje, kad se primijeni na okolnosti predmeta koji se ispituje, zabranjuje otkrivanje predmetnih podataka, on utvrđuje treba li nalog potvrditi ili povući posebice na temelju sljedećih čimbenika:

- (a) interesa koji se štite mjerodavnim pravom treće zemlje, uključujući interesa treće zemlje za sprječavanje otkrivanja podataka;
- (b) stupnja povezanosti kaznenog predmeta za koji je izdan nalog s bilo kojom jurisdikcijom, što pokazuju, među ostalim:

lokacija, državljanstvo i prebivalište osobe čiji se podaci traže i/ili žrtve,

mjesto gdje je počinjeno predmetno kazneno djelo;

- (c) stupnja povezanosti između pružatelja usluge i predmetne treće zemlje; u tom kontekstu mjesto pohrane podataka nije samo po sebi dovoljno za utvrđivanje znatnog stupnja povezanosti;
 - (d) interesa države koja provodi istragu da pribavi predmetne dokaze na temelju težine kaznenog djela i važnosti žurnog pribavljanja dokaza;
 - (e) mogućih posljedica za adresata ili pružatelja usluga u slučaju postupanja u skladu s europskim nalogom za dostavljanje, uključujući moguće sankcije.
6. Ako nadležni sud odluči ukinuti nalog, on obavješćuje tijelo izdavatelja i adresata. Ako nadležni sud zaključi da nalog treba potvrditi, on o tome obavješćuje tijelo izdavatelja i adresata, koji započinje izvršenje naloga.

Članak 17.

Djelotvorni pravni lijekovi

1. Osumnjičenici i okrivljenici čiji su podaci pribavljeni na temelju europskog naloga za dostavljanje imaju pravo na djelotvorne pravne lijekove protiv europskog naloga za dostavljanje tijekom postupka u pogledu kojeg je izdan nalog, ne dovodeći u pitanje pravne lijekove dostupne u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 i Uredbom (EU) 2016/679.
2. Ako osoba čiji su podaci pribavljeni nije osumnjičenik ili okrivljenik u kaznenom postupku u pogledu kojeg je izdan nalog, ta osoba ima pravo na djelotvorne pravne lijekove protiv europskog naloga za dostavljanje u državi izdavateljici, ne dovodeći u pitanje pravne lijekove dostupne u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 i Uredbom (EU) 2016/679.
3. Takvo pravo na djelotvoran pravni lijek ostvaruje se pred sudom države izdavateljice u skladu s njezinim nacionalnim pravom i uključuje mogućnost osporavanja zakonitosti mjere, uključujući njezinu nužnost i proporcionalnost.
4. Ne dovodeći u pitanje članak 11., tijelo izdavatelj poduzima odgovarajuće mjere kako bi osiguralo dostavljanje informacija o mogućnostima za traženje pravnih lijekova u skladu s nacionalnim pravom i kako bi osiguralo njihovo djelotvorno ostvarivanje.
5. Primjenjuju se jednaki rokovi ili drugi uvjeti za ostvarivanje pravnog lijeka kao u nacionalnim predmetima i to na način kojim se predmetnim osobama jamči djelotvorno ostvarivanje tih pravnih lijekova.
6. Ne dovodeći u pitanje nacionalna postupovna pravila, države članice osiguravaju da se u kaznenom postupku u državi izdavateljici, pri ocjenjivanju dokaza pribavljenih putem europskog naloga za dostavljanje, poštuju prava na obranu i pravičnost postupka.

Članak 18.

Poštovanje povlastica i imuniteta u skladu s pravom države izvršiteljice

Ako su podaci o transakcijama ili sadržaju pribavljeni na temelju europskog naloga za dostavljanje zaštićeni imunitetom ili povlasticama zajamčenima u skladu s pravom države članice adresata ili utječu na temeljne interese države članice kao što su nacionalna sigurnost i obrana, sud države izdavateljice osigurava da se u kaznenom postupku u okviru kojeg je izdan nalog te osnove uzimaju u obzir pri procjeni relevantnosti i dopustivosti predmetnih dokaza na jednaki način kao da su propisane nacionalnim pravom. Sud se može savjetovati s tijelima predmetne države članice, Europskom pravosudnom mrežom u kaznenim stvarima ili Eurojustom.

Poglavlje 5. Završne odredbe

Članak 19.

Praćenje i izvješćivanje

1. Komisija uspostavlja detaljni program za praćenje ishoda, rezultata i učinaka ove Uredbe najkasnije do *[datum primjene ove Uredbe]*. U programu praćenja utvrđuju se sredstva i vremenski razmaci za prikupljanje podataka i drugih potrebnih dokaza. Navode se mjere koje će Komisija i države članice poduzeti pri prikupljanju i analizi podataka i drugih dokaza.
2. Države članice u svakom slučaju prikupljaju podatke od nadležnih tijela te vode sveobuhvatnu statistiku. Prikupljeni podaci šalju se Komisiji svake godine do 31. ožujka za prethodnu kalendarsku godinu i obuhvaćaju sljedeće:
 - (a) broj izdanih EPOC-ova i EPOC-PR-ova prema vrsti traženih podataka, pružateljima usluga kojima su upućeni i situaciji (hitni slučaj ili ne);
 - (b) broj izvršenih i neizvršenih EPOC-ova prema vrsti traženih podataka, pružateljima usluga kojima su upućeni i situaciji (hitni slučaj ili ne);
 - (c) u pogledu izvršenih EPOC-ova, prosječno trajanje postupka pribavljanja traženih podataka od trenutka izdavanja EPOC-a do pribavljanja podataka, prema vrsti traženih podataka, pružateljima usluga kojima su upućeni i situaciji (hitni slučaj ili ne);
 - (d) broj europskih naloga za dostavljanje koji su dostavljeni državi izvršiteljici i zaprimljeni na izvršenje prema vrsti traženih podataka, pružateljima usluga kojima su upućeni i situaciji (hitni slučaj ili ne) te broju izvršenih naloga;
 - (e) broj pravnih lijekova protiv europskih naloga za dostavljanje u državi izdavateljici i državi izvršiteljici prema vrsti traženih podataka.

Članak 20.

Izmjene potvrda i obrazaca

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 21. radi izmjene priloga I., II. i II. kako bi učinkovito zadovoljila moguću potrebu za poboljšanjem sadržaja obrazaca EPOC-a i EPOC-PR-a i obrazaca koji će se upotrebljavati za dostavljanje informacija o nemogućnosti izvršenja EPOC-a ili EPOC-PR-a.

*Članak 21.
Izvršavanje delegiranja*

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Delegirane ovlasti iz članka 20. dodjeljuju se na neodređeno vrijeme od *[datuma primjene ove Uredbe]*.
3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 20. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁵⁰
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 20. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 22.
Obavijesti*

1. Svaka država članica do *[datuma primjene ove Uredbe]* Komisiju obavještuje o sljedećem:
 - (a) tijelima koja su, u skladu s njezinim nacionalnim pravom, nadležna u skladu s člankom 4. za izdavanje i/ili ovjeravanje europskih naloga za dostavljanje i europskih naloga za čuvanje;
 - (b) tijelu ili tijelima izvršiteljima koja su nadležna za izvršenje europskih naloga za dostavljanje i europskih naloga za čuvanje u ime druge države članice;
 - (c) sudovima koji su nadležni za rješavanje obrazloženih prigovora adresata u skladu s člancima 15. i 16.
2. Komisija objavljuje informacije zaprimljene u skladu s ovim člankom na posebnom *web*-mjestu ili na *web*-mjestu Europske pravosudne mreže iz članka 9. Odluke Vijeća 2008/976/PUP⁵¹.

⁵⁰ SL L 123, 12.5..2016., str. 13.

⁵¹ Odluka Vijeća 2008/976/PUP od 16. prosinca 2008. o Europskoj pravosudnoj mreži (SL L 348, 24.12.2008., str. 130.).

Članak 23.

Odnos s europskim istražnim nalogima

Nadležna tijela država članica mogu nastaviti izdavati europske istražne naloge u skladu s Direktivom 2014/41/EU za prikupljanje dokaza koji bi bili obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe.

Članak 24.

Evaluacija

Najkasnije [5 godina od datuma primjene ove Uredbe] Komisija provodi evaluaciju Uredbe i Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o njezinu funkcioniranju, koje uključuje procjenu potrebe za proširenjem njezina područja primjene. Prema potrebi se izvješću prilažu zakonodavni prijedlozi. Evaluacija se provodi u skladu sa Smjernicama Komisije za bolju regulativu. Države članice dostavljaju Komisiji sve potrebne informacije za pripremu tog izvješća.

Članak 25.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od [6 mjeseci nakon njezina stupanja na snagu].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*